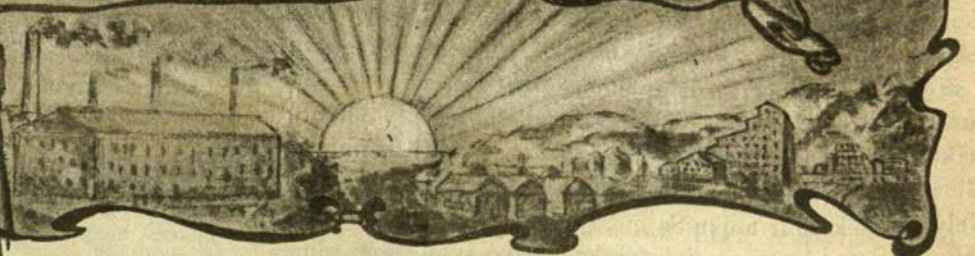


KOVA

KOVOJ
TU LAYSI
SAVO
TIESAS



Politikos, ekonomijos ir literatūros savaitinis laikraštis
LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SĄJUNGOS ORGANAS.

PREKIUOJA:

metams „ 2.00
pusmečiui „ 1.00

ADRISAS:

1418 So. 2-nd Street.
Philadelphia, Pa. U.S.A.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Nr. 37

Philadelphia, Pa. 20 Rugsėjo (September) 1907 m.

Metai III.

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Einant prie tvarkos.

SENOSIOS tvarkos kelias, visai kitoks, negu naujosios tvarkos, lygiai teip, kaip ir tuodvi tvarkos visai priešingos viena kitai. Senoji tvarka vadinasi ta tvarka, kur visuomenė tyli, o vienas valdovas, arba valdančioji klesa šneka ir parunkavojasi, kas reikalinga jų «tėvynei» t. y. jiems patiems, tai saujelei turtingųjų, o ne didelei daugumai visuomenės. Naujoji tvarka tai tokia tvarka, kur dauguma viską ir visados sprenžia, viską rėdo ir valdo. Tai — demokratiškas surėdymas. Šita tvarka kur kas šviesesnė už senąją tvarką: ji veda prie tobulumo. Jeigu šiandien, kapitalistų surėdyme, visuomenės daugumą negali būti šalies gaspadorium, negali savo balso, kurio jau nieks neužčiaupia su nagaika, panaudoti tam, kad visuomenė spartčiau eitų prie dą šviesesnės tvarkos, tai neįstabu, nes žinome, kad ne tik minių nesupratimas tam kenkia, bet da labiau tas, kad šiandien nėra niekur tos tikros naujosios tvarkos, ir tik senosios tvarkos likučiai, paversti į pinigą, viską valdo. Pinigus, žinoma, valdo nedaugelis turtingųjų, kaipo

valdymo įrankį. Dabar gali dauguma netylet, bet pinigų skambėjimas jos balsą pereina, o jei ji, norėdama sustiprint tą balsą, ima judėt, tai pinigų skambėjimas pavirsta į kardo žvangėjimą ir teip grįšta iš vienos pusės senoji tvarka — visuomenės lupų užčiaupimas, o iš kitos pusės — ateina revoliucija... Revoliucija pilna baisenybių, nes ji žudo senosios tvarkos baisenybes, ji žmonėms sugražina žmogiškumą — kalbą...

* * *

Kas čia sakyta apie visuomenę, tą pat galima pasakyt ir apie šiaip kokią nors draugiją. Kaip tik viens koks «viršininkas» ims už visą draugiją kalbėt, rašyt, svarstyt, nutart — tuo toks gabusis vadovas pavirsta į valdovą ir tada nors imk ir «revoliuciją» kelk prieš jį. Jis tada, su nedaugeliu savo šalininkų, užčiaupia daugumos burnas, kada tosios bando žiopčiot, susipratusias, kad uegerai darė, kad pirma pačios užsiaupusies buvo. Tiesa, iš kokios pašelpinės draugijos galima išstoti, jei ji eina prie senosios tvarkos; bet visgi gaila palikt

įmokėtų mokesčių, mat riša ekonomiškai reikalai. Iš politiškos draugijos – partijos – galima lengviau išstoti, ji liūsa visiškai ir ekonomiškų ryšių kaip ir nėra. Bet čia juk gali gailėti idėjos darbo... Tačiau tikrai pirmeiviška, einanti prie tikrosios naujosios tvarkos, politiškoji draugija stato priedermę kiekvienam savo nariui netylėt užsičiaupus ir nesėdėt rankas sudėjus, bet veikt, dirbt. Jeigu tokioj pirmeiviškoj draugijoj veiks tik keli «vadovai», arba -- da blogiau -- tik viens koks atsiras nepaprastai gabus ir už visus viens kalbės, rašys, kas turi būti, o ko nereikia, tai bus bloga: žus kritika ir su jaja – gyvumas, ir dauguma, kuri ilgai buvo užsičiaupus, pasijus, kad jos uždaviniu yra – kalbėti–parunkavoti ir veikti, bet jau šitas susipratimas kartais gali būti truputį pervelus ir iš to gal kilti nesusipratimai–vaidai, vedanti atgal. Nelyginant kaip ir mūsų Sąjungoj: po laikui patėmijama daugelio draugų, kad «naujoji tvarka» buvo įvesta nežinioms. Kad pirm jos įvedimo butų buvę aiškinta visai organizacijai, – žinoma – organe, tai, girdi, nebut buvę tų nesusipratimų, kurie tik dabar turėjo apsireikšti. Gerai da, kad tas viskas, anot vieno draugo, buvo... fosforu, tai jau baigia garuoti!...

Einant prie tvarkos mat negalima tylėt. Viskas turi būti visuomenei žinoma, matoma. Matant ir girdint negalima tylėt. Nes tik kurčias negali kalbet. Mums bus ant visados pamokiniu tasai... fosforas: pirm pradėsiat bendrą darbą dirbti reikia visiems bendrai pasiparunkavoti, apsvarstyti. Eidami prie tvarkos, prie galutinės socialistų tvarkos, mes turime viską viešai pasakyti, kad visi girdėtų, kad nuosaikiai eitų ir nepakluptų. Reikia mums kritikos, tai paskui nebus reikalo smilkinti fosforu... Dabar pas mus jos nėra ir ją daugelis neteisingai supranta. Kritika tai ne vaidai, ne užsipuolimai. Tarp mūsų kritikų kaip ir nėra. Nėra, tiesa, ne rašytojų... Argi neatsiras jų dabar, kada pradėdama matomai eiti prie tvarkos?

Juk kaip sako: viens vyturys pavasario nepadarys, tai taip ir viens «plunksnagraužys» ne ką parašys. Reikia visiems, kas gali, rašyti, kalbėti, o ne tylėti, nes mes dirbam bendrą darbą dėl naujosios tvarkos.

J. Baltrušaitis.



KO NORI SOCIJALDEMOKRATAI?

LEKCIJA ŠEŠTA.

5. Politiškoji kova.

(Taša).

SUPRANTAMA, kad gerai mokyklai reikalingas ir mokytojas gerai aprūpintas. Tarp jo ir vaikų turi būti draugiški, broliški santykiai; jis pats turi būti kaip kūdikis, turi mokėt ir linksmai ir laisvai sutikti kiekvieną gyvą kūdikio užklausimą. Tas viskas galima tikrai, suprantama, tada, jeigu jo dvasia nėra nuliūdusi dėl rūpesties apie duonos kąsnį, jeigu ji nekankina rūpestis apie savąjį kūdikį, kuriam prisiena badą kęsti.

Teip pat reikalinga *politiškoji mokytojaus nepriklausomybė*, kurią

išdalies užtikrina ir gera alga. Jo nepriklausomybė, mažių-mažiaušiai, taip pat reikalinga, kaip teistojaus nepriklausomybė. Mokslo nieko bendro neturi su politiškoja partija, ir dėl to mokslo atstovams jokia partija neturi brukti savo politikos. Mes nepriešingi mokytojaus kontrolei, bet ta kontrolė turi būti dalyku specialistų (žinovų), pačių mokytojų išrinktų. Mes žinome, kad šią gaidynę mokytojai kai-kada esti jų vyresnybės persekiojami už jų politiškus persitikrinimus; tie persekiojimai, kaip ir ubagiškoji mokytojų alga, tai – didžiausia gėda kulturiškai (apšviestajai) šaliai.

Bet ne vien tik liaudies mokykla turi būt prieinama darbininkui. Jam turi būt duota proga, jei tik jis turi gabumą, mokintis vidutinėse ir aukštesiose mokyklose. Daugelyje šalių pradėta pildyti šitą reikalavimą, įvedant liaudies universitetus ir pasekmės pasirodė kuo-puikniausios, bet tuo keliu būtinai reikia eiti da ir toliau.

Ant galo, mūsų mokyklų programe stovi da reikalavimas pilnos ir tikros *išguldinėjimo ir mokinimo laisvės* visose mokslo šakose – laisvės, neapribėtos jokiais administracijų ir politikos rėmais.

Tokia tai mūsų visų politiškojų reikalavimų glita. Jūs matote, kad jų tikslas – apginkluoti žmones dvasiškai kovai, pakreipti juos taip, kad būtų kaipo užtvaru priešais visokias reakcijas (atgaleivybės) užmačias, padaryti juos laisvais plačiausioje to žodžio prasmėje, pakelt juos į tą dvasios aukštybę, kurioje jie galės tapti patys savo likimo ponais. Iškovoti kuo-plačiausią žmonių apšvietimą, kuris bus ir jų išliuosavimu, – tai toks mūsų politiškosios kovos tikslas.

LEKCIJA SEPTINTA.

6. Ekonomiškoji kova.

Gerbiamieji draugai! Apsvarsčius paskutinėje lekcijoje klausimus, besirišančius su mūsų politiškoja kova, dabartinėje lekcijoje mes užsimsime klausimu apie mūsų ekonomiškąją kovą.

Kaip reikalinga ta ekonomiškoji kova, mes tuo suprasime, jeigu atsimisime, kad mūsų uždavinys tai – padėti darbininkų klesai išsiplėtoti dvasiškai ir fiziškai (kūniškai). Svarstant klausimus, susiriusius su politiškoja kova, mes peržiūrėjom proletarijato dvasiškojo auklėjimo pragumus. Norint atšalinti fiziškąjį proletarijato (t.y. darbininkų) išsigimimą, norint padaryti jį fiziškai gabių pergalėti vodingas jam dabartinio buržuazijos surėdymo pasekmes, mes turime išrasti pragumus, galinčius pakylėti gyvasias proletarijato jėgas ir prašalinti tas vodingasias pasekmes, kurios jį silpnina. Tas tai mūsų ekonomiškiosios kovos uždavinys.

Peržiūrėkim iš-pradžią, kaip didelei dabartinis surėdymas sumenkina fiziškąjį darbininkų tikimą prie darbo ir jų pasipriešinimo galę. Žinant blogybės priežastis, mums nesunku bus surasti ir pragumus josios prašalinimui.

Visų-pirma mūsų atyda patraukia ant savęs užmokestis už darbą. Kapitalistų surėdymo pamatas, kaip mums jau žinoma, yra perviršijančioji vertybė: ji yra jo gyvasties nervu, be kurio jis, tas surėdymas, negalėtų gyventi. Didelių gėrybių suplankimas į nedaugelio rankas, kas taip yra ypatingu mūsų gaidynėje, tegali būti tik dėlto, kad darbininko trūso dalis neapmokama. Kapitalistas turi stengtis kiek galint daugiau numušti uždarbį, kad galėtų gauti kiek galint daugiau perviršijančiosios vertės.

Kaip yra mažas uždarbis, galima tai sužinot tik su pagalbusilginimu. Ne visose šalise jis vienodai mažas, lygiai kaip ir darbininko gyvenimo reikalai įvairiose šalise nevienodai maži, ir net tos pačios šalies ribose įvairių pramonės šakų darbininkų gyvenimo reikalai nevienodi. Gyvenančių dideliuose miestuose darbininkų pragyvenimo reikalai kur kas aukštesni, negu mažuose, provincijos miestuose; kalnakasių reikalai kur-kas mažiau išsiplėtoje, negu

reikalai fabriku darbininkų ir tt. Bet kad ir kasžin kaip būtų maži darbininko pragyvenimo reikalai, tai uždariai vis puola ir puola žamyn.

Vidutinis Austrijos darbininko uždabis tai 199 guldenai per metus; Šiaurės Austrijoje, kur uždariai sulyginamai aukštesni, vidutinis uždabis — 366 guldenai per metus, bet Silezijoje, kur uždabis sulyginamai žemesnis negu visur, tik nerokuojujant Galicijos, vidutinis darbininko uždabis siekia 136 guldenų per metus. Galima ant to atsakyti, kad vidutinės skaitlinės, paimtos teip didelėms apygardėms, labai mažai ką išparodo — ir toks atsakymas nėra be pamato. Dėl to parodysiu skaitlines apie uždabio stovį atskiriose pramonės šakose. Sulyg valdžios surinktų skaitlių, auelių (kamašams) siuvėjų dienos uždabis 64-iose Austrijos apygardėse lyginosi 60-čiai kreicerių, iš ko pasidaro per metus 180 guldenų; suaugusieji darbininkai vyrai 192 juse apygardėse gavo daugiausia 50 kreicerių už dieną, iš ko pasidaro 150 guldenų per metus, o mokiniai 309-iose apygardėse gaudavo už dieną po 30 kreicerių, iš ko per metus pasidaro 90 guldenų. Tik tai retas darbininkas gaudavo už dienos darbą vieną, pusantro, du guldenų. Priežingai tam, labai tankiai uždabis puola žemyn. Reichenbergo pramonės apygardėje yra nemaža darbininkų ir darbininkių, uždirdančių po 4, 3, 2 ir net tik tai po 1 guldeną per savaitę. Brunno pramoniškojo apygardėj moters audžiamuosiuose fabrikuose uždirda per savaitę po 2 guldenų 60 kreicerių, po 1 guldeną 80 kreicerių ir net po vieną guldeną 50 kreic. Silezijoje savaitinis uždabis visos šeimos nupuola iki vieno guldeno ir net iki 75 kreicerių. Tyrinėjimas, atliktas nusprendus atstovų butui, parodė, kad yra darbininkų, kurių uždabis prie sunkiausio darbo nepereina vieno kreicerio už adyną. Yra darbų užvedimai, — ir prie jų priguli pati valstybė, — kur mokama darbininkams 5 ir net 3 guldenai per mėnesį, teip, kad vidutinis jų uždabis už adyną yra mažesnis, kaip vienas kreiceris.

Tabako fabrikuose Austrijoje uždabis siekia iki 33, 28, 18 kreicerių už dieną. Teip pat labai mažas uždabis didžiojoje ūkės pramonėje: Bogemijos feodalai moka savo darbininkams 30 ir net tik 25 kreicerius, o Galicijos šlėktos moka 20, 16 ir net 10 kreicerių už dieną.

Sudėkime priešais šituos uždabius pelną apsiėmėjų (darbo varytojų) atsakančiose pramonės šakose.

Grynas pelnas anglies kompanijų Bruekse yra 15 nuošimčių nuo kapitalo, geležies dirbtuvės Pragoje — 24 nuošimčiai (procen-tai), o Austrijos chemiškosios ir metallurgiškosios išdirbystės draugijos pelnas pereina net 27 nuošimčius. Austrijos žemiečių paskolės draugija, pradėjusioji savo akcijonierių kapitalo 9 milijonus 5 šimtus tūkstančių guldenų ir įvairias darbo vertelgystes, turi kas-mets pelno 29 nuošimčius su viršum (29,76). Iš šito jums turi būt aišku, kodėl uždabis turi būt teip mažas.

Bet uždabis da labiau susimažina, kaip tik pasikelia pragyvenimo dalykų kainos (čienos), kaip uždeda ant jų mokesčius, akcyžias, o teipgi tą padaro ir kupčių ir tarpininkų godumas. Einant mažyn uždabiams, eina blogyn visos darbininko gyvenimo sąlygos ir visu-pirma jo maistas. Čionai tik tai pasirodo su baisia įjega tas senasis faktas, kad aukštesniųjų visuomenės klodų smaguriavi-mai gaunami ir abelnai esti galimi kaštais žemųjų klodų. Kaip jums žinoma, nėra tokio daikto, kuris pasirodytų toms aukštom-sioms klesoms perbrangus: daugelis valgomų daiktų, kuriuos jie vartoja, visai nemaistingi, o tik tai tarnauja užganėdinimui jų sudarkyto skonio, tam tyčia pramanyto ir papročiais pašvesto. Tuo laiku, kaip tos aukštesnės klesos nieko sau neatsako, maž-turčių klesoms pr-sieina atsisakyti ir nuo reikalingiausių maistingų daiktų ir priverstos yra vartoti mažai maistingus daiktus. Labiau-siai reikalinga žmogui ir tankiausiai vartojamas maistui dalykas — jautiena — mažturčiams neprieinama ir jiems tenka maitytis ark-liena. Jauno arklio mėsa neblogo ir tiek pat maistinga, kaip ver-

šiena. Bet juk jūs žinote, parduodamajai arklienai imami ne jauni arkliai, o tik vien persenusieji. 1892 m. Vienoje buvo papiauta 18,209 arkliai, t.y. 4,869 iais daugiaus negu Berlyne, Breslave ir Hamburge, paėmus į krūvą; ir tas skaitlius kas mets didinasi. Galima būtų pamislyti, kad dėlto jautienos netenka darbininkų klesai, kad ji dėlto negali jos pirkti, kad abelnai tos mėsos nedaug yra, kad mažai bulių atveža į Austriją iš Rumunijos ir Galicijos. Bet ištikrųjų ne teip yra. Statistiškos žinios parodo, kad Vienoje kas-mets sunaudojama didelė daugybė mėsos — apie 50,000 kilogramų jautienos, 60–70,000 kilogr. veršienos ir tt. Kad kainas galima bū-tų palaikyti tinkamo didumo, mėsininkai tam tikslui sunaikina da-lį mėsos. Panašius darbelius dirbo teip vadinamoji Ost-Indijos kompanija bado metais Hollandijoje: gavus iš Ost-Indijos salų lai-vus, prikrautus javais, ji supylė tuos javus į jures, davė šiurmi-kaut badui, kad tik išgelbėti duonos kainas nuo puolimo. Tai tas pats dedasi kasdien Vienoje. Ir kas darosi? Arklienos esti sunau-dojama kas karts vis daugiau ir daugiau ir prie didžturčių — jau-tienos pardavėjų prisideda nauji didžturčiai — arklienos pardavė-jai.

(Toliaus bus).



Saugokites vilkų avies kailyje!

(Pabaiga).

LAUKŲ darbininkai da mažiau susipratę, už tai juos didžiu-ma kunigų da po senovės tebekeikia, pragaru gązdina už streikų kėlimą, bet vienas, antras jau pradeda kalbėti ir apie laukų darbininkų sąjungas. Bet kur tie «geradarai» seniau buvo, kuomet tik pradėjo pratrinti savo akis darbininkai? Kodėl teip šaukė prieš visokius «buntaučikus», socialistus? Kodėl nėkuo-met nenuėidavo jiems nuo lūpų kalba apie darbininkų godumą ir ponų mielaširdingumą, o dabar staiga tokia permaina?! Mato, kad ir laukų darbininkai gali greitai išsprukti iš jų rankų, tai kur gi nesirūpjis! Tik sodžiaus darbininkus da po senovės niekina ir viso-kiais išradinėja. Sodžiaus darbininkų padėjimas, girdi, ir be to geresnis už ūkininko, o jiems vis da negerai, vis da permažos al-gos!... Mat, kunigai pas mus daugiausia iš turtinųjų ūkininkų y-ra kilę, nuo jų daugiausia pelno gauna, pas juos nuolat svečiuojasi, tai kaip gi už juos galvos neguldys!

Visiems stengiasi mūsų kunigėliai įtikti ir visus nori po senovės savo rankose laikyti ir kirpti nuo jų šiltą vilnelę. Dėlto jie už-miršta, kad jų darbas — tai bažnyčia, maldos, ir pradeda kištis visur — ir į visokias draugijas, ir į mokyklas, ir į dumą. Ir visur, kur tik būna, pirmiausia rūpinasi savo kišenės, o paskui turtingų-jų reikalais. Atminkim tik mes, ką darė mūsų kunigai-atstovai pirmojoj dumo, ką darė Vilniaus vyskupijos vyskupas baronas Roppas: «pas mus, — sako jis, — nereikia valstiečiams žemės — tegul tik jie gerai dirba, netinginiauja ir neklauso visokių nedorė-lių»... O prieš rinkimus į antrąją dumą, jis išleido atsišaukimą, kuriame šaukė, kad neklausytų žmonės visokių parsidavėlių žy-dams, o rinktų tikrus katalikus, kad ir dvarininkus, — jie geriau-sia mokėsią visų reikalus aprūpinti! Ir per pačius rinkimus, pasi-kvietęs rinkėjus į bažnyčią, gązdindamas pragaro baisenybėmis, įkalė jiems, kad už dvarininkus paduotų savo balsus. Ir jie pada-vė, ir tokiu būdu «pardavė» savo rinkikų reikalus!

Kaip vyskupas sako, teip turi sakyti ir kiti kunigai. Jei nepa-klausys jo koks kunigas, tuoj mišias atims, į klostorių nusiųs, o ko gero da ir, kaip Seinų Antanavyčius, išmes tokį priešginį iš ti-kinėjų skaičiaus! Kaip gi tai galima prieš ponus ir prieš vysku-pu prisakymą eiti! Keli pravoslavų popai už tai, kad buvo p

dėję dumoj prie kairių partijų, kurios reikalauja žmonėms «žemės ir laisvės», jau neteko mišių. Teip-pat, be abejonės, padarytų ir mūsų Roppas arba Antanavyčius! Ir užrubežėj teip ir daro katalikų vyskupai: Jei tik nenori koks kunigas, žmonių atstovu išrinktas, pūst į vyskupo dūdą, tuoj be mišių lieka.

Ir išeina teip, kad ne Kristaus mokslas mūsų kunigams rūpi ir ne artymo meilė, o pirmųjų-pirmiausia savo kišenė. Tikėjimas — tai tik geras prisidengimas jiems. Dėlto visur kiša jie tikėjimą. Kuriama kokia-nors, nieko bendro su tikėjimu neturinti, ūkio draugija — ir čia jie jį įkiša; tverinama darbininkų sąjunga — teip-pat tikėjimas pirmutinėj vietoj; renkamas atstovas — pirmutinis kunigo žodis: «žiūrėkit, kad geras katalikas būtų!» O «geras katalikas» pas juos — tai tas, kuris šoka pagal kunigų dūdą, kuris brangias mišias užperka ir didelę «dešimtinę» jiems duoda. Jei berturtis neturi iš ko užmokėt jiems kelių rublių, tai tokiam nereikia nė mišių, nė «dūšios išganymo», nė nieko. Teisybė, atsiranda vienas, antras kitoks, bet tokius galima ant pirštų suskaityt.

Ir tai da ne galas. Kad galėtų labiau nužemint žmonių akyse socialdemokratų vardą, jie leidžia paskalas, būk jie esą didžiausi bedieviai, norį visas bažnyčias sugriauti ir kunigus išpauti... Bet tegul parodo tie «jiegamasčiai» nors vieną mūsų raštų, kur panašiai būtų pasakyta. Neabejojame, kad tokio rašto nesuras. Mēs tik reikalaujame, kad kiekvienas žmogus galėtų liuosai sau tikėt, kaip jis išmano ir kaip sau nori, kad už tikėjimą nieks nebūtų persekiojamas; kitaip sakant, mēs reikalaujame tikėjimo laisvės ir tiek.

Leidžiamos teip-pat paskalos, būk socialistai — tai paprasti plėšikai, vagis... Kiek jau kartų mēs raštu ir žodžiu pranešėme, kad nieko bendro neturime su tais plėšikais, kurie, mūsų vardu prisidengę, visokius juodus darbus dirba — monopolius plėšia, su ginklais rankose atiminėja iš šiaip žmonių pinigus, vienok mūsų kunigai savo varo.

Socialistai, girdi, tai didžiausi kraugeriai, nekaltų žmonių užmušėjai... Labai gražiai čia pasirodo mūsų kunigėliai: visokius šnipus, išdavikus ir didžiausius žmonių budelius į savo globą ima, bet užmiršta tuos šimtus ir tūkstančius, kuriems tie budeliai gyvenimą suėdė! Kunigai mato, kaip socialistai užmuša vieną, kitą budelį, bet nusiduoda nematą, kiek kasdien caro valdžia išžūdo. Prieš kruvinus valdžios darbus jie neišdrįsta savo balso pakelti: žino, kad už tai paskui atsakyt reikės. Bijodami už savo kaillį, jie kas metai siekdina jaunuosius kareivius lieti nekaltą žmonių kraują; pora metų atgal jie per pamokslus šaukė, kad nesislapstyti žmonės nuo mobilizacijos ir paklusniai neštų į Mandžiūriją savo galvas guldyt. Biauariais juodašimčių raštais jie nuolat kursto žydu skerdynes ir da išdrįsta socialistus kraugeriais vadinti!... Mēs trokštame, kad viskas kuoramiausia apsieitų, kad kuomažiausia būtų nekalto kraujo ir ašarų pralietas, bet ką daryt, kad be kraujo nieko negalima gaut! Daugelis vis da laukė nuo dūmos išganymo, bet dabar jau turbūt visi pamatė, kad tuščias tai buvo laukimas. O valdžios tarnai po senovės siunta, visur, kur tik pasisuksi, pamatai nekaltą kraują ir ašaras, — jie visai nė nemano geruoju nusileist ir išklaust teisings žmonių reikalavimus! Ką gi tuomet daryt? Kitokio išėjimo čia nėra, kaip tik už ginklo griebties, ir mēs šaukiame prie to žmones ir patįs rengiamės.

Iš mūsų raštų geriausia galima pažint mūsų mokslą, bet kunigai mato, kad socialdemokratų mokslas — tai jiems peilis. Dėlto jie teip baisiai šmeizžia socialdemokratų per pamokslus, dėlto leidžia apie juos nebūtas paskalas, o jų raštus uždraudžia skaityt, kad žmonės iš jų tikros teisybės nepatirtų. Daugelyje vietų už socialdemokratų raštų skaitymą jie dar-gi išrišimo neduoda, o kai-kurie stačiai policijai nurodo įtariamus žmones.

Tokiais keliais eina mūsų kunigai. Jie paverčia maldos namą į perkamąją ir parduodamąją vietą. Kristus, pamatęs tokį «kupčiamą» Jeruzolimos bažnyčioje, nusivijo virvę, išvartė stalus ir iš-

4 vaikė visus pirkikus ir pardavėjus. Teip-pat reikia padaryt ir mums: kunigai turi gauti nuo parapijos priderantį užlaikymą ir turi būti uždrausta jiems «Dievo mylistomis» «kupčiamai». Be to, jie pavertė bažnyčią į žandarų bičiulių ir ponų kišenių apgynėjų landynę. Vienok, eidami šituo keliu, tegul neužmiršta jie latvių kunigų likimą. Ir pas mus, Senapilėj, kuomet buvo skaitomas tas garsusis Antanavyčiaus aplinkraštis, žmonės pasipiktinę suuko: «Šalin žandarą iš bažnyčios!» Tegul apsižiūri mūsų kunigai, kad ir kitose bažnyčiose nepradėtų žmonės šaukt.



Kur dingsta Rusijos žmonių turtas?

(Trumpa peržvalga).

KAD krašte, kur aukščiau kultura pakilus, yra geriaus apsi-rūpinusi žmonija, kad tik liuosa žmonija tegali pakelt kultura arba apšvietimą aukščiau, kad žmonės, liuosi nuo despotizmo carų ir kitokių monarkų, tegali savo bei šalies padėjimu ir reikalais rūpintis, pagerint savo būvį, tapt laimingais ir išgelbėt būsiančią gentkartę, — tai jau neužginčijamas faktas.

Kur viešpatauja monarkiška valdžia, ar tai svietiška ar dvasiška ir vienkart kapitalizmas apžioja savo pragarine kosere šalies rėdą, tenai žmonija puola kulturiškai, ekonomiškai ir, ant galo, morališkai — tą teip-gi kiekvienas aiškiai matome, kurie turime matymui akis

Taigi toje šalyje, kur viską paglemžia despotizmas, plėtojasi ir spekuliacijos, sukybių lizdas; ten surakintas žmonių protas, ten prakilniausias žmonių mintis pražūsta. Despotai-monarkos rūpinasi vien padidint laivyną, įsteigt kuo-tvirčiausius fortus, šaudykles, kulkosvaidžius, žodžiu — rūpinasi kuo-didžiausią armiją sutaisyt iš mūsų brolių ir tosios armijos spēka skersti kiekvieną varguolį, meldžiantį kšnio duonos. Kad teip ištiesų yra — turime pavyzdžius šventoje Rusijoje (teip ją vadina tikriejie rusai). Ten ir šiaudien žmonija skeržiamas dėl to, kad trokšta laisvės, kad meldžia kšnio duonos. Pramonė sustapdyta, dėlei apkrovimo neišgalima mokesčia ant pramonininkų bei produkcijos. Žemdirbystė apkeista, dėl stokos žemdirbių: vieni kariumenėje šauda, antri tosios kariumenės iššandyti, iškarti, treti kalėjimuose kirmyja, ketvirti gi, išsinešino į užsienius nuo tyranijos. Likusieji — moteris, kūdikiai, seneliai ir koliekos iš alkio miršta; šaukiasi susimylėjimo, šaukiasi, kad juos gelbėtų nuo matomos mirties. Bet kas pasikubis su pagelba — caras, popas, kunigas ar biurokratas? Ne, nuo tų riebių ponų ne lauk pagelbos tu, vargše! Jei tave pakirto alkis ar cholera bei džuma, kuri jau teipgi plačiai viešpatauja po Rusiją ir da ant tavo kojų randasi apautuvai, tai ir tuos nutrauks, sakydami: jis vistiek jau nugaiš, geriaus pantaplius nors paimt, nes da neužmokėjo gruntavos... Kitas vėl aiškis sau: reik paimt tuos pantaplius, nors dievui ant garbės... Sakysite, jog Rusijos viešpatystės išdas tuščias, nēr kuo alkstančius piliečius šelpt. Teip, alkstančiųjų pašelpai išdas tuščias, nes jau viešpatystė paskandyta skoloje, jau procentų nebegali išmokėt, o da vis didina laivyną, tvirtoves ir kariumenę. Taigi visas išplaukas — viešpatystės išda caro valdžia suvartoja sudrutinimui sukirmijusio savo sosto.

Kiekvienas Rusijos gyventojas įmoka per metus viešpatystės išdan 3 rub. 16 kap. Iš to viešpatystės išdas išleidžia apšvietai (mokykloms ir mokytojams) tik 8 kap., taigi kur 3 rub. 8 kapeikos? Ar atkreipei į tai atydą, Rusijos pilietis? Kaip jau minėjau — suvartoja ant užlaikymo kariumenės, žandarmerijos, biurokratijos ir dalį — ant dvasiškijos. Taigi vien caro valdžios apginimui. Jūs gi, alkstantieji, dvėskite, jums tas yra dievo skirta.

Dabar atkreipkime atydą į dvasiškiją pravoslavišką, ar caro-

slavišką, teisingiaus — pravoslaviško tikėjimo lervas, kurie «neklaidingu» tikėjimu prisidengdami, gelbsti despotiško caro lizdą bei savo pačių sutukusius maumonius. Tą aiškiai matysime išva-džiojimuose tulo «Peterb. Gazeta» bendradarbio, kuris gerai žino apie turtus cerkvių bei klioštorių ir savo lūpomis yra ištaraš šiaip: Iplaukos cerkvinės Aleksandro-Nevsko klioštoriaus siekia apie 2 milijonus rublių kasmetai. Kitos iplaukos, — cerkvės pataisy-mui, neturčiams, padegėliams, žvakėms, — siekia teipgi milijoną rublių kasmet. Iplaukos nuo «Al.-Nevskos Lauros» nejudinamo tur-to atneša suvirš pusę milijono rublių, tai yra kartu 4 ir pusę mi-lijono rublių kasmet. Iš tos sumos išmoka 97 tūkstančius užveizė-tojui, 40 tūkstančių ekonomui.

Klioštoriuje randasi 72 zokoninkai, kiekvienas jų įstodamas į klioštorių įneša į geležinį klioštoriaus kapitalą po 500 r.; išėjusieje seminariją — po 300 rb., o užbaigę akademią ir priėmę zokoninkų šliubą — po 150 rb. Anie 72 zok. dalinasi tarp savęs iš iplaukų po 1,250,000 rb. metams; likusioji gi suma padidina zokono kapitalą

1906 m. kapitalas siekė 50 milijonų rb., neskaitant sumos, idė-tos į procentines popieras. Beveik teip pat turtingas yra kliošto-rius «Novodievų» Peterburge.

Kijavos «Pečerskos Lauros» turtas skaitomas ant pusantro mi-lijardo rublių.

Turtingiausias klioštorius Rusijoje, tai «Troicko-Sergiejinė Lau-ra», pas Maskvą. Vartojamas turtas bei iplaukos pereina 2 mi-lijardu rublių.

Esant tokiam «dievobaimingumui» rusų liaudies, kuri tokias aukas supila į klioštorius, negalima stebėtis, jog milijonai žmonių bada kenčia kasmet. Tik tada galima bus išgeldēt liudį iš tų tam-sybės tvirtovių, kada taps išgriautas caro sostas per revoliuciją. Tik tada alkstantieji bus papenėti, kada pražydės Rusijoje lygy-bė, meilė, brolystė ir dora; kada žmonės bus liusi ir turės tiesą rūpintis patys savais reikalais.

—Smulkutis.



Jūs, socialistai, da negalite laimēt!*)

JŪS neturite organizacijos, kad galėtumēt laimėti — tai yra faktas.

Kada jūs susilpnisite priešo įrankius, padaugindami socialistų ir partijos narių skaičių iš darbininkų, kurie dabar remia kapitalizmą, tada jūs turėsite šiokią tokią progą laimėjimui.

Svajotojai, teisingai pavadinant, yra tie, kurie nemislija apie organizaciją ir persistato sau, būk priešas grius nuo jų individuališko mokslo ir pasistengimo.

«Socialist Party» per paskutinius prezidento rinkimus stojo darban su 15,975 nariais, padarė truputį triukšmo, ir gavo 409,230 socialistų balsų.

Partijos narių dabar skaitosi 30,000; sulyg pabaigai šių metų galima aužauginti lig 40,000. Jeigu ateinančiuose rinkimuose skait-lius balsų bus teip pat proporcionališkas skaitliui narių kaip ir pereinuose rinkimuose, tai Amerika užims teisingai sau prigulincią vietą tarptautiškame darbe, kaipo turinti milijoną balsų.

Ar esi narys? Jeigu ne, daryk ką nors naudingo, prisidėk prie partijos ir išrink Jungtinių Valstybių prezidentą, kuris kalbētų apie tave savo pirmutinėje kalboje. Čia yra aplikacijos blanka. Žemiau rasi savo valstybės «Soc. Partijos» sekretorių. Daryk tai dabar, šiandien.

Aplikacija prigulėjimo į Socialist Party.

Aš, žemiau pasirašėsis, pripažindamas klesų kovą tarpe kapi-talistų ir darbininkų ir reikalingumą darbininkų klesos susijungī-mo į politišką partiją, skirtingą ir priešingą kitoms partijoms, su-tvertoms turėčių klesos, šiuomi prisipažistu, kad aš pertraukiau ry-šius su visoms senoms partijoms; kad aš paremiu platformą ir kon-stituciją «Socialist Party» ir šiuomi kreipiuosi, kad priimtumēt į skaitlių narių minėtos partijos.

Pilnas vardas.....
Gatvės adresas.....
Miestas ar pačta..... Valstybė.....

Surašas valstybių sekretorių.

Alabama	Thos. Freeman	Fairhope.
Arizona	J.G. Kroon	Box 510, Globe.
Arkansas	Dan Hogan	Huntigton.
California	H.C. Tuck	523 Seventeenth str., Oakland.
Colorado	Thos. L. Buie	1842 Champa street, Denver.
Connecticut	Alfred W. Smith	746 Chapel street, New Haven.
Florida	Henry L. Drake	Box 1033, St. Petersburg.
Idaho	T.J. Coonrod	Ėmmet.
Illinois	James S. Smith	163 Randolf street, Chicago.
Indiana	S.M. Reynolds	309½ Ohio street, Terre Haute.
Iowa	Edw. J. Rohrer	Nevada.
Kansas	A.O. Grigsby	5-th & Seneca st's, Leavenworth
Kentucky	Frank H. Streine	327 West Tenth str., Newport.
Louisiana	Geo. F. Weller	1022 Orange str., New Orleans.
Maine	W.E. Pelsey	198 Lisbon str., Lewiston.
Maryland	H.C. Lewis	418 Equetable Bldg., Baltimore.
Massachusetts	James F. Carey	699 Washington str., Boston.
Michigan	G.H. Lockwood	1018 Eggleston ave., Kalamazoo
Minnesota	J.E. Nash	45 S. Fourth str., Minneapolis.
Missouri	Otto Pauls	324 Chestnut str., St. Luois.
Montana	Jas. D. Graham	Box 908, Helena.
Nebraska	J.P. Roe	Room 33, Crouse Block, Omaha.
New Hamshire	W.W. Wilkins	Box 521, Claremont.
New Jersey	W.B. Killingbeck	62 Wiliams street, Orange.
New York	John C. Chase	239 E. 84-th st., New York, N.Y.
North Dakota	A.M. Brooks	Box 513, Fargo.
Ohio	John G. Willert	3469 W. 54-th str., Cleveland.
Oklahoma	O.F. Branstetter	Norman.
Oregon	Thos. A. Sladden	309 Davis street, Portland.
Pennsylvania	Robert B. Ringler	628 Walnut street, Reading.
Rhode Island	Fred Hurst	1923 Westminster st., Olneyville
South Dakota	M.G. Opsahl	Sioux Falls.
Tennessee	J.T. McDill	616 Blackmore ave., Nashville.
Texas	W.J. Bell	106 W. Erwin str., Tyler.
Utah	Jos. MacLachlan	First National Bank Bldg, Ogden
Vermont	Alex. Ironside	32 Ayers street, Barre.
Washington	Richard Kruger	2305½ Pacific ave., Tacoma.
West Virginia	Geo. B. Kline	McMeehan.
Wisconsin	E.H. Thomas	344 Sixth street, Milwaukee.
Wyoming	Wm. L. O'Neill	704 S. Fourth str., Laramie.

Kalbėdami apie prezidentus, rinkime narius, ir mes, drau-gai, išrinksime savąjį prezidentą; kiekvienas naujas partijos narys priartina dieną išliuosavimo.

Įrankiai reikalingi šiam darbui yra šie: raudona kortelė tau pačiam ir sąnarystės prašymo blanka (aplikacija) tavo draugui. Lengva, ar ne? Tai toks yra laimėjimo būdas.

J. Mahlon Barnes, National Secretary,
269 Dearborn Street, Chicago, Ill.

*) Šitą atsišaukimą atsiuntė Socialist Party sekretorius, prašydamas patalpinti laikra-štyje. Jį pagarsinti prašo visų socialistų bei darbininkų laikraščių. R e d.



Iš numirusiu prisikele.

Kaip koks nors gyvunas numiršta, tai jau daugiau nebeatgyja. Bet «Susivienijimas Lietuvių Laisvamanių», tai visai priešingai: jau numirė jis, o dabar vėl matome, kad iš numirusių prisikėlė, (ar da keliasi). Ir kai kurie šulai, kaip vandenį iki kaklo stovėdami šaukia: Broliai ir seserys! Draugai ir dragės! Gaivinkime SLL! Gaivinkime, tas pačias kuopas atnaujindami ir naujas tverdami! Ir giriasi savo nuveiktais darbais (bet da kokiais). Priežodis sako: Ir apnokas giria savo vaikus. O turbūt tie šaukikai, ką šaukia prie vienybės, da nežino, kad vietomis laisvamaniai atidavė savo turtus su visais savo krepšiais socialistams, kad tik tie juos — laisvamanius — priglautų prie savo vienybės.

Darbos kiek tik išgalėjo, už tai nėra ką nė sakyti, ir da nori darbuotis, bet kasžin kaip pavyks. Ateitis tai parodys.

Kad laisvamaniai da ir dusyk tiek gyvuos, kiek jau yra gyvavę, tai vistiek daug mažiaus tenuveiks, ką jau yra nuveikę. O kodėl? Todėl, kad jau syki buvo numirę, tai kaip atgijo, tai, žinoma, mažiaus dvasios liko, mažiaus energijos, ir mažiau kiaušinių išnaikys...

Seniaus, kaip išgirzdavo žmonės, kad laisvamaniai parengia prakalbas, tai kitas žmogelis, ką galėtų tą kiaušini išsiviręs suvalgyti, būdavo, laikosi jį kalbėtoji. Per prakalbas, kaip revoliucionieriai mėtė bombas, taip klausytojai kiaušinius, būdavo siunčia tiesiai ant kalbėtojų. O kasžin, kodėl taip darydavo... Žinoma, vienok, kad ir šiandien kalbėtojai už tokias pat laisvamaniškas prakalbas gauna kiaušinių...

P. Sks.



POLITIŠKOS ŽINIOS.

Kanada. Vancouver'e buvo japonų bei kynų skerdynės. Kanadaiečiai (anglai), kaip Rusijoje juodašimšiai — «tikriejie rusai», užpuolė minėtų azijiečių užgyventą miesto dalį ir ėmė daužyt namus, krautuves, mušt žmones; 20 japonų įmetė į vandenį; daugybė sužeista; kitą dien atplaukė laivas, iš kurio išsėdo 500 japonų; keletą jų teipgi įmetė į jures, kitus ėmė mušt. Per 2000 kynų prasišalino iš miesto, tai išliko nepažeisti; bet jų gyvenimai išpūstyti. Tai vis tautiškos (ar rasiškos) neapykantos vaisiai. Amerikos darbininkai — taip Jungtinėse Valstybėse, taip Kanadoje neužkenčia dabar azijiečių dėl to, kad jie sumažina uždarbius. Bet giliau pažiūrėjus pasirodo, kad tas blogumas kyla iš anos tautiškos neapykantos, kurią buržuazija palaiko, kad darbininkai nesusiprastų ir nesusivienytų prieš ją.

Spėjama, kad dėl tų riausių įvyks tarptautiški nesusipratimai. Bet Japonijos laikraščiai sako, kad čia nieks daugiau nekaltas, kaip tik... Korėjos agitatoriai! Jie esą kursto amerikiečius prieš japonus! Mat Japonija baigia užspaust Korėjos tautišką laisvę ir nepriklausomybę, tai reikia korėjiečius visur parodyt biaurybėmis, o su Anglija (kuriai priklauso Kanada) palaikyt sandarą: juk visos galingosios valdžios eina išvien, bile buržuazija tų šalių turi gerą laimikį, tai liaudis tegul tarp savęs piaujasi.

Jungtinės Valstybės. Eina gandas iš Washingtono, kad tarp Japonijos ir Amerikos Jungt. Valstybių valdžių būsianti padaryta sutartis apie aprubežiamą azijiečių įėjimą į šiaurinę Ameriką. Valdiškuos rateliuos esanti ta nuomonė, kad Japonija, nenorėdama tokių, kaip Vancovere, riausių atsikartojimo, turinti sutikti, kad įėjimas japonų į Jungt. Valstybės ir į visas Anglijos kolonijas

6

(Kanada, Australiją ir k.) būtų aprubežinotas. (Nors tas ir dabar yra, tačiau kapitalistai vogtinai išveža į tas šalis «kulius», kaip gyvą tavorą).

Rusija. Finlandijos seimas aštriai kovoja prieš Rusijos valdžios reikalavimą, kad Finlandija prisidėtų prie uždengimo karės kaštų sumoje 8 mil. rublių. Labiausia prieš tai stojo socialistai, jie rado pritarėjų ir tarp kitų politikos liogerių.

Finlandijos seimas išdirbo naują Finlandijos konstituciją ir padavė carui pasirašyti. Dalykas da nepabaigtas.

Vokiečių socialdemokratų dienraštis «Vorwaerts» apskelbė telegramą iš Peterburgo apie tai, kad Rusijoje tveriasi nauja «Rusijos Išlinoautojų Sąjunga». Ta su garbingu vardu sąjunga turi tą patį tikslą, ką juodašimšiai, žinomi kaip «Tikrųjų rusų sąjunga». Gali būt, kad ir ypotos tos pačios organizuoja nauju vardu juodašimčius, nes «tikriejie rusai» jau perbiauriai atsižymėjo ir abelnai nepakenčiami. Ta sąjunga labiausia nori visus žydus išvyti iš Rusijos.

Balstogėje tapo užmuštas policijos viršininkas Macevičia, kurs daug prisidėjo prie pernykščių skerdynių įtaisymo. Užmušė teipgi kalėjimo viršininką Boroduliną, kurs dalyvavo pernai Spiridonoviūtės kankynėse Voronežiaus gub. Irkucke (Siberijoje) užmušta slaptosios policijos viršininką Gavrila.

Caras pavelfio Stolypinui nešioti orderį dovanotą Japonijos karaliaus. Jau tie kraugeriai susitaikė.

Tam tikra šventojo sinodo komisija išdirbo naują ženočių persiskyrimo tiesos sumanymą, sulyg kurio galės persiskirti dėl šių priežasčių: dėl proto ligos per trejus metus, dėl lytiškos ligos, dėl doriško ar fiziško kankinimo, dėl apleidimo per 3 metus, dėl atsiemetimo nuo pravoslavijos.



Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Pettibone'o apgynimui. Vakarų Kalnak. Fed. sekretorius Haywoodas liuosas, tai dabar neužilgo prasidės tosios federacijos prezidento byla vis už tą patį šnipų išgalvotą suokalbi. Hartforde (Conn.) darbininkai padarė didelį viešą mitingą su tikslu protestuoti prieš Geo. Pettibone'o kaltinimą ir surinkti aukų jo apgynimui. Kalbėjo Luella Twining, kaip atstovas V. Kaln. Federacijos.

Nesąjunginiai streikuoja. Jau ne kartą mūsų skaitytojai skaitė apie tai, kad Kolorados valstybėj kasyklų savininkų drangija («Miné Owners Association») įvedė rekomendacijos, arba geriau pavadinus, «ištikimybės» kortas, kurias turi turēt kiekvienas darbininkas, o norint jas turēt, reikia prirodyt tiems ponams, kad nepriguli prie jokios sąjungos ir neprigulėsi. Dabar Cripple Creek'e tūkstantis nesąjunginų darbininkų atsisakė priimti naujas kortas. Tai reiškia, kad jie prisideda ar nori prisidėti prie Western Federation of Miners (V. Kaln. Fed.). Kasyklų savininkai iškabino apskelbimus, kad kiekvienas darbininkas turi tose ir tose valandose ateit į jų kantorus ir apsimainyt senas kortas naujomis, ir darbininkai to nepanorėjo padaryt.

Laisvės nelaisvė. Ironwoode, Mich., darbininkai «Darbininkų Dienoje» («Labor Day») surengė pikniką. Buvo rengiama padaryt demonstraciją su vėliavoms ir tt. Miesto valdžia pranešė išanksto, kad neneštų jokių vėliavų ir nedarytų parodos. Parodą sulaikyti vyriausybė išsiuntė ugnegesius... Piknikas nusidavė puikiai.

Western Federation of Miners organizacija Alaskoje eina tvirtyn. Alaskoje yra 6 vietinės sąjungos ir viena Dawson'e, Kanadoje,

su 1500 narių. Fairbankso kalnakasiai teipgi prisideda prie tos fe deracijos.



DARBININKU JUDEJIMAS SVETUR.

Uostų darbininkų streikas Antverpijoj (Belgijoj) rodėsi eis pasekmingai. Anglijos darbininkų sąjungos, kaip pereiname «Kovos» numeryje buvo minėta, prisižadėjo daryt kliūtis, kad negalėtų iš Anglijos gabelt streiklaužių, o bet dabar tapo atgabenta iš sve timų šalių net 4 tūkstančiai darbininkų, kurie tuo tarpu atlieka darbą, kad ir jų da permažai į streikininkų vietas.

* * *

Maskolijos ministerių taryba stropiai kalba apie įvedimą dar bo ir pramonės ministerijos. Tai esą labai reikalinga darbininkų labui. Bet darbininkai žino, kad nuo tokios valdžios, kuri stengia si visoki darbininkų judėjimą nuslopinti, nėra ko gero tikėtis, ir ta ministerija tik šnipinės darbininkų mintis...

Ministerių taryba ketina tą savo sumanymą paduoti būsimajai dūmai.

* * *

Apie Granicą, Lenkijoj, atsitiko nepaprastas streikas, būtent — sustreikavo kontrabandistės, kurios už visą savo riziką ir darbą gaudavo nuo susišnekėjusių kontrabandos varytojų po 80 kapeikų, o daugiausia po 1 rublį už dieną. Streikuojančios kontrabandistės reikalauja pridėti 20 kap. viršaus.



LIETUVOS DARBININKŲ JUDEJIMAS.

Gočiunų ir Užudvario dvarų darbininkai (Zarasų pav. Kauno gub.) rugpiūčio 2 d, buvo sumanę streikuoti. Streikas nepavyko, nes jau iš pat pradžių atsirado streiklaužių. Nutarus visiems eiti pas poną, vienas Užudvario bernas atsisakė eiti su kitais; paskui atsisakė eiti ir mergos. Dvarininkas nepildo to, kas darbininkų buvo išreikalauta per pereinuosius streikus.

Kaune dviejuose degtukų fabrikuose streikuoja arti 140 žmo nių, reikalaudami pakelt užmokestį ant 15 procentų, dykai suteik ti daktaro pagelbą, vaistus. Streiką veda LSDP., SDPL. (Lietu vos lenkų soeijald.) ir žydų «Bundo» organizacijos.

J a n a v o s d v a r a s (Zarasų pav.). Darbininkų padėjimas blogas, dirba nuo saulės tekėjimo lig sėdimo — apie 14 valandų per dieną. Šiais metais darbininkai nebeišdriso mėginti streikuoti. Priminus gi darbininkams, kad jie pareikalautų sugrąžinti nu suktuosius grūdus, atsako: «Tai, kaip Dievas duos, taip ir bus».



IŠ PARTIJŲ IR SĄJUNGŲ GYVENIMO.

Mažrusių socialdemokratijos atstovija Štuttgarte. Rusijos Soc. Dem. Partija pripažino Mažrusijos (Ukrainos) socialdemo kratų partijai tiesą turėti savo delegatų skyrių Rusų S.D. skyriuje tarptautiškame socialistų kongrese, kurs neseniai atsibuvo Štutt garte. Tai ženklina, kad RSDD. Partija atsimetė nuo savo ikišiol

laikytos taktikos nepripažįstančios savarankiško socialistų judėji mo atskirų tautų Rusijoj.

Moteryų socijglisčių tarptautiška konferencija atsibuvo Štuttgarto mieste, Vokietijoj, gana pasekmingai. Delegatų buvo nuo daugelio tautų išviso svieto. Jungtines Valstybes atstovavo Johanne Greie Cramer iš Chicagos.

Tarptautiškas anarchistų kongresas. Amsterdame, Hollandijoj, atsibuvo anarchistų tarptautiškasis susivažiavimas, kur tarp kito ko pasmerkta tuo patim laiku atsibūvanti Hagos santaikos konfe rencija ir socialistų kongresas: apie pirmąją pasakyta, kad ten val džių atstovai tariasi apskelbt karę, o antrasis, girdi, dirbas iš tūk stančių žodžių rezoliucijas (suprask: be vertės). Nuo Amerikos anarchistų atstovu buvo žinoma kalbėtoja Emma Goldman. Ji ir tulas Boginskis tame kongrese buvę visur pirmutiniai.



Kas priešas?

Seniai jau žmonės kovoj' už būvį;
Ką buvo silpni, jau tie pražuvę.
Valdžia ir ponai žmonių skaudėjai.
Jie mus kankina tie «geradėjai...
Vargdienius žmones pavergę laiko
Ir spaudžia, spaudžia taip ilgą laiką...
Liuosybę, šviesą, žmonėms užgynė,
Jąs biurokratai purve sumynė...
Jie vedė karę ir su Japonais
Ir žudė žmonės ten milijonais...
Atminkim broliai kas mūsų priešai,
Su tais tik stokim į kovą viešą!
O mūsų priešai valdžia ir ponai,
Avių kirpikai, šalies valdonai!
Valdžia netikus ir didžiai keista
Nė dievo duota, nė velnio leista.
Tik kuogreičiausiai męs ją sugriaukim
Ir iš šaknelių męs ją išraukim!
Nereiks tad eiti į karę stoti;
Prieš darbo draugus nereiks kovoti.
Kad visos tautos gyvęs vienybėj
Nereiks liet kraujo žmonių daugybei.
Kad bus brolybė tautų drangijoj
Nereiks kentėti, vaitot vergijoj.

Jovaras.



SANJUNGOS REIKALAI.

Referendum delei «Kovos» perkavimo.

Su šiuo numeriu «Kovos» jau užsibaigė svarstymai perkėli mo «Kovos» redakcijos iš Philadelphijos į Brooklyną.

Dabar kuopos ir pavieniai yra užkvičiami prie balsavi mo. Laike balsavimo meldžiu visų draugų prisilaikyti sekan čios formos:

Balsuojant nereikia nieko pridėti nė taisyti, tik stačiai balsuoti, tai yra: ar perkelti, ar ne, ir pažymėti, kiek balsų

už ką balsavo. Jeigu kuopoje visi draugai balsuoja vienbalsiai, tai malonės sekretoriai pranešti, kiek tame balsavime draugų dalyvavo.

Kaip buvo pranešta N 33 «Kovos», kad svarstymui yra paskirtas vienas mėnesis, tiek pat bus ir balsavimui, taigi balsavimas pasibaigs 23 d. spalio mėnesio.

Meldžiu visų draugų atkreipti atydą ir dalyvauti balsavime, kad referendum būtų pilnai atsakančiai perėjęs.

LSS. Sekr. P. Dubickas.



Mes esame tvarka.

Rochester, N. Y. — LSS. 7-ta kuopa susirinkime 8 d. rugsėjo su atyda svarstėm apie dabartinius Sąjungos reikalus nuo kurių priguli mums pasisekimas, tvarka ir betvarkė. Matydami «Kovoje», kožnam numery straipsnius tai nuo pavienių ypatų, tai nuo kuopų, kaip vieni giria senąją tvarką, kiti naująją peikia, vadina betvarke, mes nieko tokio pragaištingo nematom toj naujojoj tvarkoj; apie senąją tvarką čion nē neminėsime, nes jau tie laikai praėjo. Kad paskutiniu laiku pasirodė šmėklos mūsų Sąjungoje, tame suvis nekalta naujoji tvarka; toms šmėkloms esame mes patys, kad baidomės savo šešėlio. III Susivažiavimas ne tiek padarė klaidų, kiek daug gema jų dabar kasdiena. III Susivažiavimas neturėjo gana davadų, kad visų norus užganėdint, kaltė tame, kad pirm susivažiavimo niekas nerašė «Kovoje» apie naująją tvarką, tik buvo girdėtis paskalai, slapta agitacija, tai dabar turime slapybės vai-

sių, kurie daug nesmagumo visiems suteikia. Kitaip būt buvę, jei pirm susivažiavimo būtų atvirai per organą apreiškta apie naujas reformas. Ir be to III-sis Susivažiavimas išrinko pildomąjį komitetą, konstitucijos apdirbimo komitetą. Dabar matome kaip tie išrinktieji vienas po kitam atsisako nuo vietos. (Čia klaida: Pild. Komiteto nariai neatsisako. Red.). Kas užims jų vietas, nežinia; kaip neteksime komiteto, nebus nē tvarkos, ir kas tame kaltas. Mums reik tik suprast, kad tvarka ir betvarkė nėra kas kitas, kaip tik mes patys.

Draugai ir draugės, jeigu ištikro mes norime tvarkos, tai suvis nesunku mums ją įvykdyt. Pirmas: «Kovą» palikim ant vietos, 2) konstitucijos komitetas tegu kuo-greičiaus susivažiuoja. Linkėtina būtų, kad gē vienas neatsisakytų nuo savo vietos, o atliktų jiems pavestą darbą; 3) su «Kovos» darbininkais paliaukim derėtis, duokim jiems prągą užsiimt darbu su energija, kad nereiktų abejot būk kas laukia užimt jų vietas; būt geisitna kad «referendum» laikas būtų sutrumpintas, vietoje 30 d. gana būtų 20 d.; žingeidų visiems, kuom tas viskas užsibaigs. Tik nuo tada mes žinosime, ką turime veikt toliaus. Lai gyvuoja socializmas ir tvarka tarpe mūsų!

7-ta LSS. Kuopa.



Konferencija Massachusetts valstybės rajono.

Rugsėjo 1 d. 1907 m. atsibuvo III-čia konferencija Massachusetts valstijos rajono, West Lynn'e, organizatoriaus drg. S. Danilos namuose.

Delegatai buvo nuo sekančių kuopų: 60-tos So. Boston, Mass.:

voje.

Tamošius. Viskam yra savo laikas.

Kareivis. (Sau). Ar jam dabar valgis rupi...

Tamošius. Siekite į puodą ir droškit, kol laikas!

Petras. (Į šalį. Nusistebėjęs). Kol laikas?

Tamošius. (Kareiviui). Na, o tau ar nenusibodo stovėti? Greit sulauksi permainos; ateis kits pakeisti tavęs.

Kareivis. Nenoriu čia daugiau stovėti.

(Tamošius šlavinėja).

Petras. (Puode randa laišką; į šalį). Laiškas?! Nuo ko? (Greit nerviška skaito). «Bukit atsargūs. Aš pasakosiu kareiviui pasaką ir kada liepsiu bėgti, — bėkit. Kairiam kampe kareivių nėra, drąsiai galit per sieną lipti. Kertėj rasite priištą virvę. Tiktai skubėkit. Tamošius». Tamošiau! Ar-gi butų?

Tamošius. (Pusbalsiai, pertraukdamas). Niekas netur nieko suprasti. Bukit rimti, ir atminkit, kas sakyta.

Petras. (Į šalį). Ne, nesapnas.

Tamošius. (Kareiviui). Nenori, sakai, čia stovėti? Kodėl teip? Čia nesunku. Tai ne po laukus kasdiena prakaituoti... Stovi sau ramiai ir algą gauni.

Kareivis. Kas iš to?... Teip vis lyg ant karštos geležies stovėtumei; nē šis, nē tas.

Tamošius. Buti valdžios palaikytoju, stulpu, kaip tai sakosi, šalies apgynėju, juk tai — garbė.

Kareivis. Vienas toks žmogus, kitas kitoks. Tave, Tamošiau, ir jo šviesybė — viršininkas giria. Ne kartą sakė:

Saliamono sapnas.

Drama viename veiksmė.

Parašė Br. Vargšas.

(Užbaiga)

SCENA IV.

Tie patys ir TAMOŠIUS.

Tamošius. (Įeina su vakariene) Štai ir vakarienę atnešiau; pasivalgykit. Ko teip nuliudęs? Lyg butumei dvarą pardavęs.

Petras. (Į šalį). Tamošius! Jis čia?!

Kareivis. (Sau). Skauda jam širdį.

Tamošius. Nuliudimas — man pirmiausi nuodai. Ne-reikia teip rupintis. Viskas šiam sviete mainosi... Persisuks, pesimals ir vėl viskas gerai bus.

Petras. (Į šalį). Ir jis da turi viltį. (Balsiai). Tamošius da su vakariene pas mane? Nebereikia.

Tamošius. Reikia pavalgyt, nevalgiusiam — trumpai... Neužmirškite patarlės: «Sveikam kune stipri dvasia». Teip.. Imkite ir kąskite.

Petras. Sunku, Tamošiau. Ne valgis man dabar gal-

P. Ketvirtis, P. Kaunetis, J. Griškėtas; Laurence, Mass.: T. Juškevyčius, J. Petrauskas; Cambridgeport: J. Danielius, P. Babilius; 40-tos kp. Worcester, Mass.: A. Viznis, S. Bakanauskas; W. Lynn: J. Stravinskas, G. Glinskas; Brighton, Mass.: J. Kugis ir Klykunas. 17 kp. Brockton, Mass. delegatai nepribuvo.

Posėdį atidarė organizatorius drg. Danila. Tvarkos vedėju išrinkta J. Danielius; sekretorium — S. Bakanauskas ir redaktoriams — A. Viznis ir A. Antonov.

Toliaus traukėsi: skaitymas praeitos konferencijos porokolo, pranešimas rajono komiteto, priėmimas kuopų įnešimų ir jų svarstymas.

Svarbiausieji nutarimai:

1. Patariam Centro Kom., kad kaip galima greičiau parūpin-tų Sąjungos konstituciją.

2. Iškilus streikui pabriuose, kuriuose dirba ir lietuviai, vietinė kuopa privalo vesti kuo karščiausią agitaciją tarp jų prakalbose ir proklamacijose.

3. Kiekviena iš rajono kuopų privalo išrinkti iš savo tarpo propagandai agitatyviškus draugus, kurie vestų propagandą ir agitaciją įvairiose lietuvių draugystėse.

4. Kaip galima greit parengt prakalbas Brockton'e, Mass., kur kuopa yra visai silpna ir beveik numirus, tam išrinkta drg. J. Griškėtas.

5. Parašyt pasveikinimą ir gerus linkėjimus susivažiuosian-čiai anglų socialistų konferencijai Boston'e 15 ir 16 rugsėjo 1907 m., nuo lietuvių soc. rajono Massachusetts valstijos. Tam išrinkta drg. Raulinaitis.

6. Peržiūrėjimas knygų ir rajono kasos stovis, tur būt laike kiekvienos konferencijos.

7. Rajono komiteto nariams važiuojantiems konferencijon,

«Tarnaukit teip, kaip Tamošius». Bet ar kožnam tokiu buti? Toli gražu.

Tamošius. Aš jau daug patyręs. Juk jau žilą plauką sulaukiau — turiu mokėti su žmonėmis gyventi.

Kareivis. Tiesa reik mokėti. Čia esi sau, rodos, ir gudrus, ir ponas, o kaip pradeda tau kalbėti, teip iš gilumos, tai ir neturi ką atsakyti.

Tamošius. Kur mokytas, tai ir mokytas.

Kareivis. Menkas, rodos, ponaičiukas, bet pakalbėk tu su juo!

Tamošius. Ar tu kalbėjai su šituo ponaičiu?

Kareivis. Ne... nekalbėjau. (*I šalį*). Argi jis butų girdėjęs?

Tamošius. Tai nieko, jegu ir kalbėjai. Su mokytu vyru neprošalį pasikalbėti. Ir tu norėtumei mokytu buti? A?

Kareivis. Aš tuo apiciuriu, ar šiaip kokių vyresniu likčia. Ir bevaikščioju sau pakšnodamas popierosą.

Tamošius. O—oo, patinka tau.

Kareivis. (*Pasididžiuodamas*). O medalių... medalių, — pilna krutinė!

Tam. Kas medaliai prieš mokslą. Niekai. Aš tau pasakysiu, velyk, pasaką, kas yra mokslas.

Kar. Myliu dėdę už tai. Jau pasakos klausyčia per naktis. Atsitikdavo pasikalbėti su senais kareiviais, kurie tarnaudavo po 25 metus, buvusiais karėje su Turkais, Lenkų sukilime. Ot, kaip pradės pasakoti — ir tikėti nenori. Ausys nulinksta beklausant. Kryžiai, medaliai..., medaliai, kryžiai už kožną

kelionės lėšos turi būt apmokamos iš rajono išdo.

8. 4-toji konferencija atsibus Cambridgeport, Mass., prieš adventą.

Pirmsėdis *J. Danielius*, sekr. *S. Bakanauskas*.



LSS. Sekretoriaus pranešimai.

Naujos kuopos.

Exeter Borough, Pa. susitvėrė nauja kuopa, No. 78.

Kuopų sekretoriams.

Dar kartą meldžiu kuopų susinešimų sekretorių teiktis pranešti man savo tikrus adrisus, kurie bus reikalingi garsinti «Kovoje». Ir tų meldžiu pranešti, kurių adrisai dabar talpinasi «Kovoj», nes aš nežinau, ar tie adrisai yra teisingi, ar ne. Paprastai sekretoriai persikelia į kitą vietą, neduodami jokios žinios apie savo persikėlimą.

Tikiuosi, kad sekretoriai, kurie nepranešė savo adrisų ant per-eito mano atsišaukimo, tai dabar praneš.

LSS. sekr. *P. Dubickas*.



Youngstown, Ohio. Centro sekretorius turi dažinot tikrai, ar «Vien. Lietuvninkų» kels į Brooklyną ar ne, ir pranešt viešai organe, tada žinos visi draugai ką daryt. Sykiu nukelt dvi spaustuves Brooklynau, bus be naudos. Teipgi ir ant vietos apsilikt, išrodo, negalima bus, kadangi Chicagos

nieką. Dabar to nėra. Kokie tada žmonės buvo — baisu! Kaip kokie milžinai.

Tam. Teisybę sakai. Dabar ir šimtą žmonių išpiauk ir tai nieko negausi. Pripranta prie viso ko... teip...

Kar. Tai kaip su pasaka? Atsibosta stovėti — papasakokit.

Tam. (*Petru!*). Laikas artinasi! (*Tamošius prieina prie kareivio ir sustoja teip, kad durys, teip vienam, teip antram, lieka užpakalyj*). Girdėjai, tur but, apie protingiausią žmogų toje gadynėje — Saliamoną?

Kar. Kaipgi, girdėjau.

Tam. Kartą sugrįžo Saliamonas atlankęs kalėjimą, kuriame buvo įmestas didžiausias vergų kurstytojas. Reikia žinoti, kad tol bus faraonai, kol bus ramūs vergai, bet kartą jiems sukilus, visa valdovų galybė turėtų griuti.

Kar. Reiškia, kad pakeltų didelį buntą?...

Tam. Tas buvo per amžius ir bus tol, kol vergai jaus save vergais ir nesistengs apsišviesti.

Kar. Dovanok, dėde, jeigu biskį pertrauksiu.

Tam. Kame dalykas?

Kar. Vis sako: «apsišviesti, apsišviesti»... Kaip tai reikia apsišviesti? Daug kartų maniau ir jokiū budu to suprasti negaliu...

Tam. Apsišviesti? Apsišviesti reiškia: skaityti knygetes — kokios papuolė, klausyti mokytojų vyrų, ką jie kalba; tada ir suprasi kas esi, o kaip suprasi tą — pažįsi pats save ir busi apsišvietęs.

didieji patrijotai (SLA. kuri ten kuopa) nubalsavo įkurti organą SLA. Philadelphijoje, ir tą savo išmintį pasiskubino išdriekt «L.», matomai – kaip reklamą. Taigi jai SLA. įkurs savo organą Philadelphijoje, tuomet tik gal bus reikalas «Kovą» perkelti. IV Susivaziavimas LSS. galės nuspręst «K» perkėlimą ir į kur nukelti. Taigi tuom laik nēr reikalo kilnot.

Org. 56 kp. J.J.Smailis.



Korespondencijos.

Philadelphia, Pa. Kur tik nepažvelk į liet. laikraščius, daugiausiai randi bevilingus aimanavimus, kad mus žmonės, lietuviai tamsūs, žvėrys ir tt., kad prie jų negalima prieiti, kad vien tik degtinėje paskendę, žodžiu sakant, lietuviai — žmonių nuoliekanos. Kad lietuviai stovi ant žemiausio kultūros laipsnio, su tuo, ant nelaimės, priversti esame sutikt. Bet kad su žiburiu šviesos negalima būtų prie jų prieiti, su tuom jokiū būdu negalima sutikti, ir žiurint iš visų pusių, nesirodo teip tamsiai, kaip nurodoma. Reikia tik prie tų žmonių mokėti taktiškai prieiti, ir jie pasirodys visai neteip laukiniais, tik nereikia su jais apsieiti išrodant save labai aukštu, «mokytu», nes tas juos stuma šalin, kadangi neapšviestas lietuvis bijo apšviestam save parodyti, kad labai tamsus, ypač,

Kar. Kaip tai – klausyti tų ponaičių?...

Tam. Kur mokytas, tai ir mokytas... Teip.

Kar. Bet... jų klausyti...

Petras. (*Į šalį*). Jis mūsų! Nesitikėjau...

Tam. Teip. Aš jau prazilau, o tu da tik dygsti. Kaip pagyvęsi, tada kitaip kalbėsi.

Kar. Tai kaip tę, dėdė, su pasaka?

Tam. Saliamonas parėjo namo, aplankęs kalėjime didžiausią vergų kurstytoją. Teip... Įmetimas į kalėjimą tokio žmogaus nemažai nuramino ir linksmino valdovą. Bet, kaip tik jis spėjo sumerkti akis, tuo akise stoji baises paveikslas – sapnas. Visų-pirma mato jis, kaip vargsta įmestas į kalėjimą maištininkas, o prie durių stovi jo ištikimas kareivis. Vėliau mato, kaip įeina su vakariene jo senas, ištikimiausias sargas ir, padavęs vakarienę pradeda kalbėti su kareiviu.

Kar. (*Klauso su atyda*). Kaip ir mes dabar.

Tam. Visai panašiai. (*Už scenos girdėti laikrodžio muša dešimti*). Jau laikas!

Kar. Kokis laikas?

Tam. Jau laikas baigti sapnuoti. Teip... Mato, kaip kurstytojas pašoko ant kojų ir girdžia kaip senas tarnas jam sako: «Bėk greičiau per duris – jau laikas!» Saliamonas sudrebėjo, matydamas, kad ir jo ištikimiausias tarnas eina su vergais. Senas tarnas da kartą sušuko: «skubėk!» (*Petras atargiai slenka prie durų*). Ant galo mato valdovas, kaip kurstytojas slenka per duris ir... tame prabunda. (*Petras tarpduryj*)

Jeigu tas apšviestasis butinai norės išparodyti savo visą «mokslą». Bet jeigu mes veiksime su jais, kaip lygus su lygiais, tai labai lengviau prie jų prieisime. Nėra ko bartis ant tų mus brolių tamsuolių, nes jų tamsybės plėtimuisi yra puikiai šansai. Ypatingai šiuom laiku Philadelphijos abu kėbonai atgręžė visas savo spēkas palaikymui tamsybės. Apie jų darbus toliau biskį aprašysme. O ar ne tas pats daroma ir kitų kunigų?

Susirinkus keletui vaikinų ir merginų pas drg. V. Kučinskį, kur buvo šokiai ir gėrimai, mus drg. D. Kairis užminė visiems, ar ne paaukautų keletą centų revoliucijai; ir kadangi tas draugas išlengvo jiems darodinėjo tąjį reikalą, tai nors tenai ir tamsūs buvo žmoneliai, vienok, beveik visi pritarė tam užmanymui ir tapo sumesta 7.31. Paskirta LSDP. Tai gi nors ten negalima buvo tikėtis to, bet per taktiškumą pasirodė viskas galima. Aukautojam lai buna ačiu.

Atgaja.

Chicago, Ill. Šitas miestas yra lietuviams žinomas. Tarp lietuvių yra čionai gerokai išsilavinusių, kurie laiko tankiai susirinkimus su diskusijoms ir prakalboms ir tankiai pradėjo laikyti prakalbas ant gatvių. Galima matyti pasekmingumą jų, ba daugelis lietuvių prisirinkę klauso ir, kaip girdėti, tai atsiranda nemažai pritariančių. Kaip kitur, teip ir čia — smuklių (saliunų) netruksta; blogiausia, kad valdžia savo išduoto įstatymo nepildo, nedraudžia uedėlioms pardavinėti

Kar. Na, ir kaip toliau buvo?

Tam. Ištruko!

SCENA V.

Tie patys ir kalėjimo VIRŠININKAS.

(*Kada Petras jau eina per duris, sutinka tarpduryje viršininką su dviem kareiviais. Petras atšoka atgal.*)

Viršininkas. (*Valandą žvuri išplėtęs akis. Užpakalyj stovi kareiviai*). Tamošiau!

Tam. (*Ramiai*). Kame dalykas?

Viršin. Ak tu senas velnias!! Tu da klausai kame dalykas?! O, tai tu šitoks paukštis!

Tam. Aš vakarienę padaviau...

Viršin. Ne vakarienę, o sutartis! Imkite juos! (*Kareiviai prisiartina*). Išbėgti užsimanė žalčiai! Palaukit, liksite da čia.

Tam. Penkis išgelbėjo Saliamono sapnas, ant šešto — faraonas prabudo...

Viršin. Tuojaus duokit šią retėžius! Sušaudysime visus! Mat ką užsimanė prakeikti! (*Vienas iš kareivių paduoda retėžius*).

Petras. Nerūkaut, nes esat pas mane!

Viršin. (*Ima kardą*). Nutilk, žalti! Kitaip — tuo šalin galva eina! Dėkit retėžius!

Petras. Nesiartinkit nē ant pėdos prie mūsų!

svaiginančius gėrimus; kaip kuriose vietose tai nēt ir pirmutinės duris adaros per visą nedėlios dieną; o ka jau blėšinėms – tai šinkuoja moterėlės per dieną.

Lietuviai apsigyvenę daugiausia kruvoje, arti vieni kitų, per ką jau daugelis ir praturtėjusių yra. Bet mūsų lietuviai, o ypatingai žemesnėji kliasa, kur tik pažvelgi, ten negeriausia pasielgia; čia, Chicagoj, daugelis moterėlių tranuoja blėšines alaus namo – basos, suplyšę, purvinos – rodos iš kamino išvarytos. Vargas ir tamsybė... Vėliaus daugiau parašysiu apie chicagiečius.

J.S. Karvelis.

Cleveland, O. Rugs. 1 d. dvi bažnytinės draugijos: šv. Kazimiero ir šv. Jurgio apvaikščiojo sukaktuves. Ėjo per micstą su karunomis, kur buvo minėtų šventųjų paveikslai, su triubomis. Viskas gražiai atsibuvo. Suėjo į salę. Ten merginos gražiai dainavo tautiškas ir meiliškas dainas; kalbėtojai kalbėjo prakalbas: S Vaišvila – apie Lietuvos praeitį, kunigas (pravardė? Red.), išgyrė SLA. (ar ne SLRKA? Red.). Publikai tas viskas patiko. Ant galo kunigas vaikščiodamas po salę pradėjo dairytis, ar neužtėmųs, kur kokių nors čionai dalyvaujančių.....socialistų. Ir užtėmijo keletą su raudonais ženkleliais prie kairiojo peties. Jie turėjo po kelis laikraščių egzempliorius pardavimui. Tada kunigas pradėjo sakyti kitą prakalbą. Iš jo burnos veržėsi rustųs žodžiai: «Ne pirkitė tų bedieviškų laikraščių iš socialistų. Nevierikite jų



Viršin. (*Puola su kardu*). Nutilk!

(*Petras šauna į viršininką, kuris tuo griūva ant žemės*).

Petras. (*Į kareivius*). Nei iš vietos nesijudinkit, nes kitaip bus tas pats, kas ir su jūsų viršininku!

Tam. Paskubėkime nes laikas brangus.

Petras. (*Į kareivius*). Sudėkite tuojau ginklus!

Kareivis. Nežudykite mūsų...

Tam. (*Ima nuo kareivių ginklus*). Atiduokit man šautuvus... Jeigu aš nemokėsiu šauti, tai atiduosme tiems, ką moka... Greičiau!

Kar. (*Atiduodamas šautuvą*). Melavai, dėdė, pasakodamas sapną...

Petras. Tylėt ir nē iš vietos!

Tam. (*Prieš lavoną*). Kankinai žmones, kaip koksai žvėris, ant galo pats užmigai. Koks darbas, toks ir užmokestis. Ir tavo nenuveikiami apgynėjai stovi, tuščioms rankoms ir neapgina tavęs. Jūs likite da kalėjime, o mes jau liusi.

Petras. Žingsnis už žingsnio arčiau prie laisvės... Lai ji gyvuoja!

(*Pirmas Tamošius eina su ginklais, paskiau, atbulas eina Petras, turėdamas vienoje rankoje revolverį, antra už rankos Tamošiu.*

Lavonas ant žemės. Kareiviai stovi išbugę. Gale gyvas paveikslas. Tamošius su Petru eina per duris).

U ž l a i d a.



raštais, ba jie skelbia savo mokslą, skelbia raštais, skelbia žodžiais, darbuojasi kaip tik gali, kad tik gautų kokį prie savo kuopos prirašyti – ale jus, broliai, nevierykite jais)... Toliaus ėmė rėkti, kad neužsiimtų kokiais bizniais, o tik eitų sunkiai dirbti, tai busę gerais žmonėmis, kad klausytų visokių viršininkų, butų nuolankūs ir tt., teip, kad daugeliui ta kalba nepatiko ir visoj salėj ėmė garsiai šnekėti, murmėti, kad net viskas užė, kaip avilyj. Tada šv. Jurgio kareiviai užėję ant scenos išsitraukė kardus ir mitriai pasisukdami, iškėlė aukštyn, atsigręžė į publiką ir keturis kartus suriko: «ura!» Po to nuleido kardus žemyn ir, smarkiai mušdami kojomis į grindis, nusileido nuo pagrindų. Teip' užsibaigė tas apvaikščiojimas.

Maišatienė matėsis.

Chicago, Ill. Liepos 15 d. Baker kompanijos dirbtuvėj buvo toks atsitikimas. Darbininkas žydas negalėjo pakelti sunkios skrynios. Raštininkas šaukė: «Kelk!» Darbininkas pasakė: «Negaliu, nuilsau; pasilsėjęs kelsiu!» Raštininkas nieko nelaukdamas davė į žandą darbininkui, ir nežinia kaip butų sumušęs silpną žyda, kad nebutų buvęs ten stiprus ir susipratęs lietuvis. Šitas draugas nutvėrė kraugerį, suspaudė ir laikė, kol tāsai nenubalo...

Taigi, draugai darbininkai ir darbininkės, nežiurėkim į amerikiečių madą, kad vieną muša, tai kiti žiuri, kol užmuša; stokime visi-uz vieną, o vienas už visus, neskirdami nė tikėjimo, nė tautos.

Turiu da priminti, kad toje dirbtuvėje labai skriaudžia darbininkus ir užmokesčiu, labai mažai moka.

Virputis.

Waterbury, Conn. Šiuom kartu judėjimas tarp lietuvių nepaprastas, nes yra rengiama net trys perstatymai ir visi atsisibus šiame rugsėjio mėnėsije. 11 d. bus statyta komedija-vodevilis «Užburtas Kunigaikštis» – vaidins Teatr. Dr-tė «Aidas» po zokoninko cenzura. 14 d. bus statyta: «Knarkia paliepus» – vaidins Gedimino D-tė naudai revoliucijos; 26 d. bus statyta operetė «Kaminakrėtis ir Malunininkas» rengiama paties minėto veikalo autoriaus, M.Petrausko. Kadangi operos lietuviams mažai yra žinomos, o kadangi mokina pats autorius, todėl daro nepaprastą sujudimą. Šitas perstatymas, regis, atneš vietiniams tautiečiams dvi naudas: viena, supažindjįs su aukštesnės klesos teatrališkais perstatymais, o antra, besidarbuojant įvairioms partijoms išvieno apie surengimą «Kam. ir Mal.», išnyks nors ant nekurio laiko iš mūsų tarpo teip negeistini įsišaknėjusieji vaidai, kurie mus stabdo nuo visokių prakilnesnių dalykų.

Vietinis.

Exeter Boro, Pa. Šis kaimelis yra šale West Pittstono (Pa). Lietuvių yra abelnai koki 4 šimtai, bet tautiška ir politiška dvasia jų apmirus!... Yra čia apie pusantros bažnytinės

draugystės ir SLA. 81 kp., bet šioji visai menkai laikosi; iš tiek lietuvių vos 19 pilnų narių tėra. Truksta gerų vadovų. Teipgi nė gyvai, nė numirusiai laikosi da «Teatrališka D-tė», bet ir ji retai kada telošia kokį teatrą; mat truksta pasišventusių merginų. Nors jų čia yra ir perdaug, bet viešais darbais neužsijima; knygelių ir laikraščių jokių jos neskaito: po balius, po ekskursijas, tai pirmutinės. Vyrų skaitančių irgi mažai; kiti visi, rodos, tik ir sutverti tam, kad vieni kitiems skaldytų makaulės; ar per vestuves, ar per krikštynas – tai žiurėk – «svečiai» ir veda viens kitą pas «teisėją», kad tas jiems už jų kruvinus centus «proto» į smegeninę prileistų...

Man čia atvažiavus, apie socialistus nebuvo girdėt jokios kalbos. Tiesa, kalbėjo nekurie «kəršti» katalikai, bet to jau čia nereikia atkartot, nes «Žvaigždė» seniai jau visus mokino «Kas tai yra tie socialistai». Bet nors ir toki lietuviai čia gyvena, vienok socializmo garsas ir jų ausise atsimušė! Atsivežus man kelis «Kovos» (senus) numerius ir praplatinus tarpe čionykščių lietuvių atsirado keletas, kurie suprato svarbą socializmo. Štai dabar trys prisirašo (J.Greblikas, J.Varnagiris ir A.Batyrius), prižadėdami sykiu su visais draugais platint apšvietimą, susipratimą ir kovot su kapitalizmu.

J. Stasiulevičius.

Wilmerding, Pa. Pas drg. J.Rudzenską buvo krikštynos jo sunelio, kuriam duota vardą Pyteris. Svečių buvo nedaugiausia. Visi linksminosi gražiai, susėdę apie stalėlį kalbėjosi; iš tarpo atsistojo B.Kondratavičius ir užmanė, kad kuriem miela Lietuvoj laisvė, tegul kiek gali paaukauti revoliucijoniškam darbui. Pasiėmęs torielkaitę ėjo kolektuodamas. Tuo vienas draugas įmetė 50c. Kitas šale sėdėdamas ėmė plūst, kam jis aukaunąs, ir net su kumsčia grasindamas sakė: «Kam duodi tuos pinigus kam į kišenių? Revoliucija niekam negera ir jos ten nereikia, ba jau Lietuvoj visai laisvė, kožas pats ponas ant savęs»...

Mat kurgi jis neplus ant tų aukautojų, nes jis buvęs Peterburge net feldšerium ir potam buvo miestsargiu (Kaip jo pravardė? Red.). Musėt jis norėjo, kad Rusijos miestsargiam but renkamos aukos, kad anie da labiau spaustų mūsų brolius, tėvus ir seseris. Kitas vėlei klausia, kam tuos pinigus renkas; rinkėjui atsakius, kad revoliucijai, anas sako: «Aš ant to neaukaunu» [musėt ir jis ar ne dragunu buvęs]. Kad ir kai kurie pasirodė tokiais nenaudėliais, bet tapo aukų surinkta 4.55, kuriuos per balsus paskyrė šiaip: Literat. fon dan 2.25 ir revoliucijos reikalams 2.25.

Broliai nepraleiskim nė vieno susiėjimo neparinkę kiek aukų revoliucijoniškam darbui. Vardan revoliucijonierių tauriu širdingą ačiu aukautojam.

B.Kondratavičius.

Benld, Ill. Šis miestelis gyvuojantis trys metai suviršum, šiandie apgyventas įvairių tautų — daugiausia italų; lietuviškų šeimynų yra apie 46-ios, pavienių apie 100. Susipratimas tarp jų nežemiausia stovi. Darbai beveik vien anglies kasyk-

lose, išskiriant vieną plytų dirbtuvę, kur dirbama 3–4 mėncius per metus.

Organizacijos yra apie 3: Liet. Neprigulm. Kliubas, SL Am., šv. Juozapo dr-tė. Visos darbuojasi neblogiausia. Rugpiučio 20 d. vietiniai lietuviai parengė viešą susirinkimą su prakalbomis J.Mikuckio svetainėj; kone visi lietuviai abiejų lyčių susirinko. K.Andriušis kaip pirmsėdis atidengė susirinkimą. Perstatė kalbėtoją F.Bagočių iš Pittsburgo. F.B. kalbėjo dviejuos atvejus; pirmiausia nurodė, koks dabartinis skirtumas viešpatauja tarp žmonijos, ir padalino į dvi klasi: vieną – kapitalistų, o antrą – nuskriaustų darbininkų; antrą kart kalbėjo apie socializmą ir jo tikslus, ragino rištis į darbininkų armiją ir kovot su kapitalu. Paraginus kiek galint aukauti, surinkta tapo 10 dol. Paskirstom teip: 5 dol. revoliucijos palaikymui Lietuvoje, o kitus 5 dol. LSS. Literaturos fon dan. Aukautojams ištariam širdingą ačiu. Pert-raukoje prakalbų O.Kilikevyčienė deklamavo eiles. Užbai-gus prakalbas susitvėrė kuopa LSS. iš 23 narių.

Sekr. J.Matulaitis.

Baltimore, Md. Kaip jau buvo pranešta, rugp. 2 d. 14 kp. LSS. parengė prakalbas ir teatrą. Teatru kostiumus paskolino Teatrališkoji d-stė, už ką kuopa viešai ištaria širdingą ačiu jai, o teipgi ir lietuviškam benui, kuris tikrai gražia pagriežė.

Sekr. J.Naruševičius.

IŠ LIETUVOS. Joniškis. (Kauno gub.) — (Privatiškai). Rugpiučio 26 d. tapo persautas vietinis didžiausias šnipas, Bartkus. Šovėjas suimtas. Daug jau tas šnipas buvo suėdęs aukų ir šiaip garsus apylinkėj savo šunybėmis, bet ant galo jam atmonijo...

IŠ ŠKOTIJOS. Newton Grange. 7-tai kuopai LSDP. sunkus padėjimas dabartiniam laike: labai daug juodašimčių. Vienas juodašimčių agitatorius Jurgis Kulegius, gal jo tikra pravardė Debesaitis – iškeliavo į Ameriką [Jis apsistojo kur ten apie Lawrence, Mass.] Pranešu draugams amerikiečiams tokių tvarkos ardytojų pasisaugot, kad nekurie draugai nepapultumėt į bėdą teip, kaip mės. Prisidėjo prie mūsų kai-kurie «draugai» juodašimčiai, kaip J.Didrikis, A.Rudzevičia, A. Juška. A.Jušką išrinkome kuopelės knygium ir išdavėm knygas; jisai tuojaus pardavė knygas ir iškeliavo nežinia, ar į Vokietiją, ar į Lietuvą. Jis paeina nuo Sudargų. Mės dė-zukę su knygoms turėjom atsipirkti.

Aniedu jo draugai pametė kuopelę dėl to, kad atkelia-vus viena mergina pas Mockevyčių labai moka papasakot apie Lietuvos marijavitus ir socialistus, nors ta juodašimtė nieko neišmano apie tuos dalykus, bet gi jos visi klauso teip, kaip juodašimčiai klauso caro valdžios. Blogas padėjimas, nes ir tarp tų pačių draugų yra mūsų skriaudėjų tarpininkė – degtinė; kad jos nebutų, visi mūsų draugai ir juodašimčiai

tvirtais butų, o dabar – vien tik riksmi, biaurios dainos, o gatvės nulaistytos kraujais. Dabar vienas guli parke, galva sukaptota. O dėl ko iš mūsų kuopelės nė vienas niekad ne pareina su sudaužyta galva? Liga mane apima žiurint į tokius lietuvių pasielgimus.

J.S.



DARBININKO KRONIKA.

Buffalo mieste New Yorko valstybės valdžia pastatydino paminklą buvusiojo prezidento McKinley, kurį Czolgosz'as užmušė. Gubernatorius Hughes paliepė užstatyti didelę sargybą nuo... anarchistų.

Anarchistai mėtę ir dalinę pamfletus, vardu: «McKinley'aus nugalabinimas iš anarchistų pažiūros». Laikraščiai pamini šiuos žodžius iš tos brošiūros: «Užmušėjas Czolgosz padarė didvyriu prezidentą McKinley, užmušdamas jį; Amerikos Jungtinės Valstybės padarė didvyriu Czolgoszą tuo patim keliu». (Bernard Shaw). «Kuris buvo kankiniu: McKinley'us ar Czolgosz'as?» (V. Decleyre).

«Lietuvos Ūkininko» N 31 tapo konfiskuotas būk už šiuos straipsnius: Apie mokestis ir «Darbo Kuopos ir Rusijos Valstiečių sąjungos konferencija».

Rugsėjo 13 d. atėjo pirmą syk iš Anglijos į New Yorką naujas milžiniškas laivas «Lusitania», turįs pločio 88 pėdas, ilgio 735 p., t.y. 34-ioms pėdoms ilgesnis už Washingtono kapitulą, o aukštesnis už ją 30-čia p. (neskaitant bokšto). Žmonių į jį telpa 900. Per Atlantiką pereiti gali būk per puspenkto dienos.

Muencheno mieste, Vokietijoje, rugsėjo 9 d. prasidėjo «ramybės» kongresas — susivažiavimas tų, kurie nori panaikinti kares. Kongresas pagyrė Haagos konferenciją, tačiau pripažino, kad jos tikslai nėra atsiekti.

Kijavoje (Rusijoje) už 21-mo saperų batalijono sumišimą, buvusį apie du mėnesiu atgal, dabar karės teismas nusprendė du kareivių nubausti mirtim, 7 — katorga, 18 — į areštantų rotas.

Austrijoje tapo užginta visoki susirinkimai, kelionės, mokyklų atidarymas atidėtas iki spalio mėnesiui dėlei besiplatinančios rauplių epidemijos.



Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrisai:

Išpildomojo Komiteto:

J.Grinčius, 732 8-th Ave., Long Island City, N.Y.

S.Stankevyčius, 60 Wells St., Hartford, Conn.

T.Andziulaitienė, So. E. Cor. 12-th & Ritner St.,

Philadelphia, Pa.

Sekretorius—išdininkas: P.Dubickas, 1418 So. 2-nd Str.

Philadelphia, Pa.

Literatūros Komiteto archivarėjus: J.O. Širvydas, 224 E. Main Str., Plymouth, Pa.

Rev. Rėmimo Komiteto:

Pirmasėdis, J.ŠUKYS, 87 Grand str., Brooklyn, N.Y.

Sekretorius, J.S.PRUSELAITIS, 17 James st., Waterbury, Conn.

Išdininkas, J.O.ŠIRVYDAS, 224 E. Main st., Plymouth, Pa.

P.S. Susinešant reikaluose LSS. kuopų, pavienių narių, agitacijos reikale, klausiant rodos, siunčiant mėnesines duokles, aukas «Kovos» fondan ir Literatūros fondan ir tt. visados kreipkitės prie sekretoriaus. Jeigu sekretorius neatliktų minėtų uždavinių, paduokit skundą Išpildomamjam Komitetui.

Siunčiant rankraščius, paskirtus išleisti LSS., ir su kitais spaudos literatiškais reikalais, kreiptis prie archyvarėjus J.O. Širvydo.

Užsirašydami laikraštį «Kovą» siųzdami prenumeratą už «Kovą» ir su visais kitais reikalais lytinčiais «Kovą», rašykit tiesiog «Kovos» adrisą.

Sekr. P.Dubickas.

APGARŠINIMAI.

L.S.S. finansų apyskaitos.

Iplaukimai:

Mėnesinių: Passaic, N.J. 2.20; Waterbury, Conn. 6.00; Rochester, N.Y. 5.00; Easton, Pa. 3.70; Chicago, Ill. 4-ta kuopa 13.60; Brockton, Mass. 3.40. Prenumeratos: J.Tumosa, Millinocket, Me. 2.00. P.Plaušinis, Scotland 1.94. D.Sakas, S.Vaikšnorius, Branford, Con.; A.Simonaitis, Bristol, Conn. — po 1.00. Apgarsinimų 21.00. Pav. «K.» NN: A.Januskevychius, Boyonne, N.J. 63c. Nuo pašalinių darbų 11.15. Už raštus 5.90. Viso 79.52.

Išleidimai:

Red. reik.: už laikraščiu 22c., pašiukas 5c., krasos ženkl. 1.50 Tekn. «K.» dalis: gesas 25c., ekspresas 2.00 + 96c., išsiuntinėjimas 2.40, važinėjimai 36c. * popiera 24.30, spauda

7.56, statymas 24.00. Išleid. LSS. sekr.: išsiuntinėjimas raštu 1.75, krasos ženkl. 1.95, važinėjimai 24c. Viso 67.54.

Iėjo 79.52

Išėjo 67.54

Lieka 11.98

«Kovos» Fondan:

Mahanoy City, Pa.: konferencijoj 16.33
Chicago, Ill.: A.Siderevyčius 1.00, J.Moc-
kus 25c. Viso 1.25
Buvo 182.35 Viso 199.93

Literatūros Fondan.

Philadelphia, Pa. II rajono 3-čioj konferencijoj 2.12
Wilmerding, Pa.: M.Rudzenskienė, J.Vokmanas — po 1.00
J.Stankevyčius 50c. B.Kondratavychius, A.Morkunas, J.Vaitke-
vyčius, K.Jankauckas, J.Tamošius, J.Morkunas, G.Laguna-
vyčius, P.Televyčius — po 25c. C.Paltonis 5c. Viso (atimant

2.25 revoliucijai) 2.25
F.Dulskis, Ketchikan, Alaska 1.00
Buvo 126.30 Viso 131.67

Užvedimui pašalinių darbų paskolino:

P.Dulskis, Ketchikan, Alaska 50.00
K.Liutkevychius, Meriden, Conn. (Pirmiau jo buvo pas-
kolinta 20.00., dabar 80.00 Viso 100.00) 80.00
Buvo 145.00 Viso 275.00

L.S.S. Sekr. P.Dubickas.

AUKOS.

Revoliucijos reikalams:

Lawrence, Mass.: J.Kalnins M.Rudokienė J.Bauza po 1.00
J.Etužis J.Stracė F.Juškevyčė J.Arlauskas J.Petrulis V.Virbo-
niūtė B.Belskis A.Ranckauskas J.Seibutis J.Romeika A.Kelp-
šas A.Seikys A.Norkaitis J.Stravincikūtė O.Stravincikūtė O.
Ramanauskienė K.Šimauskienė V.Silpkauskas A.Gilčis, Laue
Blan, O.Maštui T.Paeglif P.Veiso M.Vasiliauckas K.Shutlirt J.
Runkevič P.Strazdas A.Krušas K.Auksulis P.Dauksankaitė —

po 50c; A. Tečkutė J. Bauba po 30c.; R. Gimbutis J. Kalpokas A. Stravinskas J. Strazdas J. Stejskis J. Boriolis J. Petruskas F. Petruskas F. Milius J. Večkis J. Rudokas R. Pašakarnis K. Kalpinis A. Stankaitis J. Eskys K. Kibildis M. Kondretis A. Žilinskas J. Greičius A. Kalpokas V. Varno A. Bilovčiūtė A. Endrius Otto Ozab, J. Dewzvet A. Ramanauskas J. Leinek P. Navickas Z. Kašeta M. Gelninaikė N. Bučius — po 25c; P. Stenberg 20c; Vidu-
niūtė 15c; Blaževyčia 10c. (Pinigai 27.00 pakvituota 34 N 'K')
Benld, Ill. prakalbosc 5.00
Riverton, Ill. prakalbosc 4.00
Philadelphia, Pa. per drg. D. Kairij: V. Kučinskas D. Kairis
N. Sudzius — po 1.00; D. Šialis A. Tanavičius po 50c. J. Liakšis P.
Macika T. Freitiks M. Paulauskiūtė P. Liakšis D. Jokubaičiūtė A.
Sudaite J. Klišis P. Liakšius M. Laurialis — po 25c. P. Kazlauskis
20c. J. Liakšis D. Bludžius P. Tamavičia A. Čelkis po 10c
Ten Buves 6c; A. Murasta 5c. Viso 7.31
Springvalley, Ill. prakalbosc 11.10
Buvo 519.46
Viso 546.27

ATTISAISYMAS KLAIDOS: 32 N 'K' buvo pakvituota au-
kų revoliucijai iš Westville, Ill. 8.65 ir iš Himrod, Ill. 5.50 — iš
tų abiejų aukų 7.01 priguli liter. fondan.
Atitraukus 7.01 lieka 539.36

Rev. Rėm. Komiteto Iždininkas

J. O. Szirvydas,

Draugai temykit.

Šiuomi pranešu kuopoms 2-ro rajono [Phi-
ladelphijos], jogei 5 konferencija atsibus 27 d.
spalio (october) Baltimore, Md. Tad meldžia-
me kuopų prigulinčių prie 2-ro rajono, pasi-
rupinti išrinkt delegatus. Prieš konferenciją
tą vakarą, t.y. 26 spalio bus lošiamas teatras
naudai Rajono, teipgi ir prakalbos. Norintiem
draugam pribut iš vakaro 26 d. bus pranešta
vieta apsisotjimo vėliaus.

Sekr. J. Naruševyčius.

Philadelphiečiams.

Draugai 1-mos LSS. kuopos meldžiu tēmy-
ti 24 rugsėjo (September) 8 val. vakare Lai-
svės Kluubo salėj po No. 943 So. 2-nd Str. at-
sibus mėnesinis susirinkimas, kuriame bus
balsavimas referendum perkėlime «Kovos» ir
bus svarstomi kiti svarbūs reikalai.

Sekr. P. Jonaitis.

Baltimoriečiams.

14-ta kuopa LSS. laikys nepaprastą susi-
rinkimą 20 d. rugsėjo. Draugai nuosirdžiai
kviečiami atsilankyti.

KOMITETAS.

TEATRAS.

28 Rugsėjo (sept.), subatoje 8 val. vakare,
lietuviškoje svetainėj Tautiškojo Namu 101-
103 Grand st. Brooklyn, N. Y. bus atlošta dra-
ma «Paskutinė Banga». Po teatru bus balius
ir daug visokių pasilinksminimų. Visus ku-
oskaitlingiausiai užkviečia 19 LSS. kuopos
KOMITETAS.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieskau savo draugo Kazimiero Mikolai-
čio, kurs, dveji metai atgal, išvažiavo su ma-
nim ant laivo «Graf Totleben» į Belgiją, o iš-
ten į Montreal, Canada, kur gyvena ant Onta-
rio gatvės. Jis pats, ar kas kitas lai atsišau-
kia ant to adriso:

J. Koteiva,
58 Call str.
Jamaica Plain, Mass.

AGENTAI „KOVOS”.

W. Quesal, 144 Herriot st. Yonkers, N. Y.
F. Bagočius 1914 Annst. Pittsburg, Pa.
J. Želvis, 711 W. Lombard St. Baltimore, Md.
A. Kalinauskas, 4453 So. Honor st. Chicago, Ill.
M. A. IGNOTAS, 1028 So. 2-nd st. Philadelphia Pa.
E. FROOMES, 73 Grand str. Brooklyn, N. Y.
F. NARVYDAS, 544 W. 49-th str. New York, N. Y.
J. STAŠKUNAS, 1515 Sheffield st. Allegheny, Pa.
A. STANELIS, 74 West st. Newark, N. J.
J. ŽVINGILA, 1711 E. Matheny ave. Springfield, Ill.
A. D. ir Z. laitis, 155 Metropolitan av. Brooklyn, N. Y.
T. Kubilsky, 66 Porter ave. Brockton, Mass.
J. Keršis, Box 323 Wilmerding, Pa.
J. Luiza, 22 So Greene st. Baltimore, Md.
V. Kvedera, 512 W. Barre st. Baltimore, Md.
P. Kačiulis, 512 w. Barre st. Baltimore, Md.
J. Matulis, 103 Grand st. Brooklyn, N. Y.
A. Dumbis, Box 512 Melrose Park, Ill.
P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave., Cor. Marshfield, N. Side, Chicago, Ill.

S. STANKEVYCIUS, 60 Wells st. Hartford, Conn.
Ch. MAJASKAS, Box 413. Westville, Ill.
B. Kondratavycius, Box 659 Wilmerding, Pa.
J. Vaitkevycius, 40 Walnut st. New Haven, Conn.
J. Jasulevycius, Bx 6 Minersville, Pa.
P. Meškis, 775 N. Montello st. Montello, Mass.
P. Norkus, 255 River st. Paterson, N. J.
A. Kašuba, 129 Joseph ave. Rochester, N. Y.
J. Lukoševyčius, S. E. Cor. 12th & Ritner st. Phila., Pa.

SUSIRINKIMAI.

Philadelphia, Pa. 1-mos LSPA. kp. mėnes. susirinkimas
atsibūna 4-tame utarninke kožno mėnesio, Laisvės Kluubo
salėje, po nr. 943 So 2-nd st., 8 val. v.

Cleveland, O. 3-čia LSPA. kuopa laiko susirinkimus ke-
turius syklius mėnesy: partijos reikaluose 1-mą ketvergą 7
val. vakare; dainių: 2-ą ir 3-čią nedėdienį, 1½ val. po p.
diskusijų: 3-čią ketvergą, 7 val. vak. „Susir. atsibūna ant
„Arch Hall”, 2508 Ontario st.

Organiz. I. P. Lapinskas, 2012 Lakeside ave.

Chicago, Ill., 4-tos kuopos LSS. susirinkimai atsibūna
sekančiais: 1-mas bus laikomas po visas dalis miesto su pra-
kalbomis; antras mėn. susirinkimas atsibus paskutinėje
subatoje kožno mėn. 7.30 val. vak. po No. 869—33rd place.
Organizatorius P. M. Kaitis, 221 Wabansia av.

New Britain, Conn. 5-ta LSPA. kuopa laiko susirinki-
mus kas 1-mą ir 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, svetainė-
„Socialist Party Headquarter”, po nr. 268 Main str.
Sokr. K. Senkus, 201 Washington st.

Pittsburg, Pa. 6-ta kuopa laikys viešą susirinkimą su pra-
kalboms, 5 d. Gegužio, 2½ po piet. L. M. Dr. tės name, po N
142 Ohio st. Draugai iš visur nuosirdžiai kviečiami.

Rochester, N. Y. 7-ta k. LSPA. susirinkimai laikosi pas-
kutiniam nedėdienij kiekvieno mėnesio, po No. 323 Cliff-
ford str.

Sokr. K. VAIVODA, 43 Spring st. Brockport, N. Y.

Wilkes Barre, Pa. 9-ta kuopa laikys susirinkimus kas 1-ą
ir 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, 8 val. vakare, po nr. 487
So. Grant st. KOMITETAS

Newark, N. J., 11-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus
kas pirmą ir 3-čią subatą kožno mėnesio, po nr. 144 Adams
str. 7.30 val. vakare.

Sokr. F. Lingis, 263 Elm str.

Springfield, Ohio, 12 k. LSPA. susirinkimai atsibūna kas
pirmą nedėlią mėnesio, po No. 166 E. Main str.

Baltimore, Md. 14-ta kuopa laiko susirinkimus kožno mė-
nesio pirmą pėtnyčią, 8 val. vakare, lietuviškoj salėj ant
Barro str. Org. P. Grinius, 210 S. Eutaw st.

Minersville, Pa. 15-ta LSPA. kuopa nutarė laikyt susirinki-
mus kiekvieną pirmą nedėdienį kožno mėnesio, 2-ą val. ple-
tų, salėje J. Lietuvniko.

Prat. rašt. J. RAMANAUCKAS Box 181.

Brockton, Mass. 17-ta LSPA. kuopa laiko susirinkimus
1-ame utarninke kožno mėnesio, 7 val. vakare, salėje L. J.
K. i Arthur st.

Fin. Sekr. V. J. PETKUNAS, 303 N. Main st.

Brooklyn, N. Y. 19-ta kuopa laikys mėnesinius susirinki-

mus nedėlioms po pirmam. Prasiđės nuo 2 val. po pietų
Teipgi bus laikomi susirinkimai kožną ponedėlį nuo 7.30
vakare s etainėje 73 Grand Str. Brooklyn, N. Y.
Sokr. M. Jokubauckas.

Chicago, Ill. 22-ros kuopos susirinkimai laikysis naujoj
vietoj: M. Mieladzio salėje, 68 W. 25-th st. Susirinkimai su
diskusijoms bus laikomi dusyk mėnesy: po 1-am pirmą
nedėdienį ir po 15-tam. 2 val.

Sokr. S. SZIMAS, 1075 Blue Island av.

Spring Valley, Ill. 23-čia k. laiko susirinkimus kožną an-
rą ir paskutinę Nedėlią mėnesio, 4-tą val. po pietų. 1-as su-
sirinkimas bus Partijos reikaluose; 2-as diskusijų. Laiky-
sis M. Maželkos salėje, ant Dakota str. Sek. A. Gustaitis.

Plymouth, Pa. 24-ta kp. LSPA. laiko susirinkimus 1-mą
ir 3-čią seređą kiekvieno mėn., nuo 8 iki 10 val. vakoro, po
No. 1 Church st. [kertė Centre ave. ir Church str.] 1-as su-
sirinkimas būna dėl partijos ir kuopos reikalų, antras —
lavinimosi arba apsvietos. KOMITETAS.

Naugatueco ir Union City's, Conn. 25 LSPA. kuopa lai-
ko nuo susirinkimus 1-mą subatą po pirmam kožno mėne-
sio, 7.30 vakare, po nr. 15 Diamond st., Union City, Conn.
KOMITETAS.

Westville, Ill. 26-ta LSS. kuopa laikys susirinkimus: mė-
nesinius kas antrą nedėdienį, diskusijų kas paskutinį ned.
kožno mėnesio; 2 val. po piet. KOMITETAS.

New Haven, Conn. 27-ta kuopa LSPA. laiko susirinkimus
kas seređos vakarą, pradėjus nuo 8 val. L. U. Kluube, 521
Grand Ave. KOMITETAS.

Senandorio 28-ta k. LSPA. laiko susirinkimus kas dvi sąval-
ti, ant kampo North-West Main ir Lloyd ulyčių, ruimas 4.
KOMITETAS.

Springfield, Ill. 29-ta kuopa laikys susirinkimus kas
3-čią nedėdienį kožno mėnesio, 7 val. vakarė, salėje Pa-
ddy William, po nr. 122½ N 6-th st.

Sokr. V. Burba, 1924 N 9-th st.

Yonkers, N. Y. 30-ta kuopa LSS. laiko susirinkimus kas
antrą subatos vakarą po pirmam 8 val. po numeriu 114 Ri-
verdale Ave. KOMITETAS.

So, Bethlehem 31 kuopa laiko susirinkimus, kas 1-mą
subatą kožno mėnesio 7 val, vakare pas drg. F. Masulevi-
čia, 710 5-th st.

KOMITETAS.

Waterbury, Conn. 34-tos kuopos LSPA. susirinkimai at-
sibūna sekančiais: mėnes. susirinkimas partijos ir kuopos
reikaluose 3-čiame ir diskusijų 1-mame nedėdieniuose kož-
no mėnesio, 7½ v. vakare, po nr. 989 Bank str.
KOMITETAS.

Los Angeles, Cal. 39 kp. laikys susirinkimus kas 3-čią ne-
dėdienį po 1-mam po No. 114 S. Spri Str.

A Žlugžda.

Worcester, Mass. 40-tos LSPA. kuopos susirinkimai atsi-
būna du kart per mėnesį: kas 2-ą ir paskutinę subatą mė-
nesio, nuo 7.30 vakare; Socialist Headquarters kluube 16
Mechanic st.

Fin. Sekr. V. Narijaučkas, 38 Providence st.

Bridgeport, Conn. 41-ma LSPA. kuopa laiko susirinki-
mus kas 1-mą mėnesio nedėdienį, po No. 426 Main str.
Org. J. G. SAGEVYČIUS.

Easton, Pa. 42-ra kuopa laikys susirinkimus kas 1-mą ir
3-čią subatvakarį kožno mėnesio, po No. 134 Church str.
KOMITETAS.

St. Louis, Mo. 44-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus
kas 3-čią nedėdienį kožno mėnesio, 2 val. po pietų, Haru-
gari salėje, kampas 10-tos ir Carr gatvių
KOMITETAS.

Passaic, N. J. 45-ta LSPA. k. laikys susirinkimus kas 4-tą
nedėdienį kiekvieno mėnesio, svetainėje p. J. Apalianskio
182 First st. 5v. vakare.

Sokr. P. Norkus, 9 Aspen st.

Mahanoy City, Pa. 46-tos LSPA. kp. susirinkimai atsibus
sekančiais: mėnesinis susir. partijos ir kuopos reikaluose
laikysis paskutiniam ir diskusijų antrame nedėdieniuose
kožno mėn. po No 304 W. Centre str.

Sokr. J. MICKUNAS, 1233 E. Pine str

Panna, Ill. 48-ta kuopa laikys savo susirinkimus dusyk
mėnesy — po kožnos 10-tos ir 25-tos seređoms.

Rašt. prat. ir turtų, A. Švabas.

Hartford, Ct. 49-tos LSPA. kuopos susirinkimai atsibū-
3-čiam nedėdieniu kožno mėnesio po N 21 Arch Str.
S. STANKEVYČIUS, Organizatorius 60 Wells St.

Mc Kees Rocks, Pa. 50-ta kuopa laiko susirinkimus kas pa-
skutinį šventadienį kožno mėnesio, 3½ po pietų, pas kuopos
sekretorių K. Lukoševyčių, 11 Locust st.

Grand Rapids, Mich. 51-ma kuopa laiko susirinkimus kas
pirmą ir trečią nedėdienį kožno mėnesio 2½ val. po pietų,
po nr. 38 W. Leonard St. Wilmont salėje.

Org. J. Martinaitis, 141 Crosby Str.

New York, N. Y. 52-ra LSPA. kuopa laikys susirinkimus
kas antrą ir ketvirtą nedėdienį kožno mėn., antrą val. po

pietu, po nr. 134 E. 7-th st., Thomkyn's Square Hall; tarpe Ave A. ir Ave. B.

Kuopos Sekr. P.J.Sinkus, 551 W 50th st.

St. Clair, Pa. 58-čia LSPA. kuopa laikys susirinkimus ko-
žną ketvergą po 1-mai dienai mėnesio, 7 val. vak., pas drg.
Diedulaitį. Mielai visus draugus užkviėdam ir prašom at-
sivest naujų. Sekr. A.Žukauskas.

Courtney, Pa. 54-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas
mėnuo, pripuolančiame po 15-tos mėnesio dienos nedėldie-
ny, nuo 3 val. po pietų.

Organ. D.Lekavyčius, Bx 7

Allegheny, Pa. 55-ta LSS. kuopa laikis susirinkimus pa-
kutinį nedėldienį mėnesio, 5.30 po piet, Interprise National
Bankoje, Franklin st. & Beaver ave.

Sekr. J.Stasevyčius, Bx 41 Sta. A.

Youngstown, Ohio 56-ta kuopa laikys susirinkimus du
kart mėnesį: po 1-mai ir po 15-tai nedėldieniuos, 2 val. po
pietų, po N 282-286 E. Federal str. room 19.

Organ. J.J.SMAILIS, 270-274 E. Federal str.

Wilmerding, Pa. 57-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus
antrą ir paskutinį nedėldienį mėnesio, L.N.Kilube.

Elizabeth, N.J. 53-ta LSPA. kuopa laikys susirinkimus kas
antrą seredą kožo mėn., po N 111 Pine st. J.Baturos salėj.
Sekretorius J.Jusis, 82 Band Str.

So. Boston, Mass. 60-ta LSPA. kuopa laikis susirinkimus
zas pirmą ir 3-čią nedėldienį kožo mėnesio po nr. 28 Bro-
adway st.

Jersey City, N.J. 59-ta LSPA. kuopa laikis susirinkimus
kas trečią nedėldienį kožo mėnesio, 3-čią val. po pietų pas
drg. Granskį, po nr. 200 Warren st.

KOMITETAS.

W. Lynn, Mass. LSPA. kuopa laikys susirinkimus pasku-
tiniame ketverge kožo mėn., Lietuvių Ukėjų Klubo sve-
tainėj 783 Western Ave.

Sekr. S.Danilavyčius, 32 Linden st.

Riverton, Ill. 62 kp. laikis susirinkimus kas antrą nedė-
lią po 1-mam kiekvieno mėnesio, 7 val. vakare, Rudolph
Tillman svetainėje.

Sekr. A. Baravykas, Bx 96.

Wilmington, Del. Mus kuopos LSPA. susirinkimai atai-
būna du kart per mėnesį: partijos ir kuopos reikaluose kas
2-ram seredos vakare ir mėnesiniai kas paskutinį subatos
vakarą 7.30 val. kiekvienam mėnesį, N. E. Cor. Front &
Walnut Sts.

KOMITETAS.

Brighton, Mass. LSPA. kuopos susirinkimai atsibus kas
2-raj ir 4-tą nedėldienį kožo mėnesio, 3½ val. po pietų, pas
S.Keršį, 36 Lincoln st.

Sekr. J.Kuonis.

Gilberton, Pa. 70-ta kuopa laikis susirinkimus kas pirmą
ir trečią nedėldienį kožo mėnesio 3 val. po piet. J.Rasimo
salėj.

Sekr. C.Rice, Box 3.

Cambridgeport, Mass. kuopa laikis susirinkimus kas pir-
mą ir antrą panedėli kožo mėn., 7 val. vakare, ant Bur-
leigh st.

Sekr. K.Armonas.

Lietuviškos Literatūros Agentūra.

Visos knygos Lietuviškoj kalboj ėsan-
čios yra gaunamos, teipgi užrašinėju vi-
sus liet. laikraščius. Kiekvienu sykiu duodu
knygas dovenų. Atsiliepk katalogų, idėdams
už 2c. markę. Knygynams sutaisau knygas,
apdarau ir suregystravuju. Kreipkities visad
pas savo draugą mokslaeivį.

Esu agentu «Skardo» ir jo leidžiamųjų raš-
tų. Pažiūrėjimui galima gaut numerį už 6 c.
krasos ženklelį.

*Pusę pelno nuo knygų kas mėnesi priduosiu
LSPA. Literatūros Fondui.*

Fortunatas J. Bagorius.

148 Ohio str. Mc Kees Rocks, Pa.

DIDŽIAUSE COURTNEY, Pa.

LIETUVIŠKA VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVE

D. Lekavyčius,

kurs turi puikią salę šokiams ir susirinkimams,
užlaiko gerus arklius dėl perkraustymo, važi-
nėja alų. Kas tik ko reikalautų, visų pirmu tesi-
kreipia į mane, o liks užganėdintu. [39]

15 Draugai lietuviai

pas sava!

Cigarai geriausio tabako ir gardžiausias al-
sus už viso miesto; *stiklų didesnių niekur ne-
gausit, kaip pas Tamošiuną.* Atsilankykit, o
būsit užganėdinti.

A.Tamošiūnas,

1183 Michigan Av. DETROIT, Mich.

PUIKIAUSIAS LIETUVIŠKAS

SALIUNAS

Jono Alaburdos



Smagusia vieta kožnam, kurs nori išsigert gryno miežinio
alaus, visokių vynų, geriausios degtinės ir tt. O kas per ciga-
rai! Net iš pačios Kubos atvežti. Kas syki atsilankys, tas ir
savo draugams pasakys.

Cor. 4-th & North st. Minersville, Pa. [45]

Aptieka **H.J. Wiethorn**

Sumanus sutaisytojas gyduoliu, ant
kampo

Beaver ir Washington Ave.

ALLEGHENY, Pa. (12-37)

ATYDA: Lietuviai turi parodyt „Kovą“.



KAS DAR NEBUVO PASMANĘ NUSITRAUKT

Fotografiju

Tai labai didelė klaidą padarė, nes niekas teip pigiai ir puikiai
negali nutraukt. Eidami kur nors pas nežinomus tik vien pi-
nigus mokate, neturėdami jokio užganėdinimo. Kas tik ikišiol
nusitraukė pas mane fotografiją, yra užganėditas mano darbu.

Norintieje mokintis fotogr. amato, tai atsišaukia pas mane

Juozas Szukis

500 So. 2-nd st. Philadelphia, Pa. [40]

Dr. A. Volf,

Geriausias dantu gydytojas.

Ištraukia dantis be skaudumo, gydo ir plumbiravoja juos,
įdeda padirbtus dantis. Prilma kasdieną lignonbutij Fabijani
nuo 8 val. iš ryto iki 1 v. po pietų ir nuo 3 val. po pietų iki 9 v.
vakare; nedėldieniais nuo 8 val. iš ryto iki 4 po pietų.

941 Christian Str. PHILADELPHIA, Pa. (5)

Keystone Phone Main 14-28

Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS

Dr. Philip Rovno,

423 Pine St. Philadelphia.

PRIMAMOSIOS VALANDOS:

Iki 10 išryto

Nuo 2 iki 3 po pietų

Nuo 6 iki 8 vakare

Galima susikalbėt rusiškai ir lenkiškai.

Puikiausiai išpopieruoju

ir išmalevoju sienas.

Darbą atlieku kuogeriausiai ir už visai žemą prekę.

Kreipkis į mane, o busi užganėdintas.

V.Silverman, 1010 So. 2-nd st.

Philadelphia, Pa. (7)

Shepherd's APTIEKA

N.E. kampas 2-ros ir Dickinson Str.
Philadelphia, Pa.

James Lowrie, Dr.

Palaidojimo Biūras.

Pasimirus kokios šeimos mylimam ša-
nariui, kreipkitės po šiuo adresu:

1501-3-5 Beaver Ave., Cor. Locust Str.
(14-30) ALLEGHENY, PA.



Ant Akmenu
Railroad Laikrodėlis

Patentuotas regulia-
torius, ausuke užsuka-
mas ir nustatomas, vy-
riškas ar moteriškas, 18
K auksuotas, dvigubi
„Hunting“ lukštai, gra-
žiai išskvietuotas. Tik-
rai gerai rodo. Yra vi-
surįvartojamas geležinkelio tarnų, kaipo ge-
riausiai laikantis; gvarantuota ant 25 m.

Šį laikrodėlį pasiūšime C.D.O. ant kiekvieno adreso, su
pavėljimu išegzaminuoti. Jeigu bus toka kaip rašoma,
užsimokėk expresui \$ 5.75 ir atvežimo kaštus ir pasi-
lank laikrodėlį, jei ne, nemokėk nė vieno cento. Atmink,
kad už tokį pat laikrodėlį kitur mokėsi \$ 35.00. Prie lai-
krodėlio dar pridėdam 14K auksuotą labai gražų lencif-
gėlį su kompasu dykai.

EXCELSIOR WATCH CO.,

52 Dearborn str. Chicago.

Chicagoj ir aplinkinej.

Vienatinis agentas laivakorėjų ir sluntimo pinigų North
Chicagoje, kuris yra pilnu ir agituojančiu nariu LSS. Teipgi
turi sąkrovą visokių Lietuviškų knygų. Neužmirškite.

Peter M. Kaitis

221 Wabansia ave. Chicago, Ill.

VISIEMS ŽINOMAS SALIUNAS

JOHN D. BROWN.

Skaniausias miežinis alus, geriausė degtinė ir
vynas.

N. W. cor. 2-nd & Monroe St's,
Philadelphia, Pa.

E.E. Locke.

Agulna sąkrova vynų, šnašų, alaus, geros ir porterio. Re-
kia žinot, kad mes visuomet duodam gerus gėrimus. Todėl lie-
gūviai nepralenkite mus. Pasirodykit pirkdami ir „Kovą“.

204 WESTINGHOUSE Ave. Willmerding, Pa.

Long Distonee Phone No. 12 - W. (17-42)

Jos. H. Reed.

Agulniai pardavinėja geriausį ir smaglausį alų iš Terre
Haute Bravarnios komp. Alus čionai visuomet paties aukš-
čiausio laipnio, tas pats ir su vynu, šnašau ir kitais gerimais
Pirkėjai parodykit „KOVA“.

1900 Chartiers str.,
Abu telefonai.

ALLEGHENY, Pa.

[17-42]

„K o v a”

Išleina kas pėnynčia. Prenumera į visas dalis svieto:

metama	\$ 2.00	„KOVA” The Lithuanian Weekly, published every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418 So. 2-nd Str. Phila. Pa.
pusmečiu	\$ 1.00	Subscription rates:
Apgarsinų prekė:		One year in all parts of the world, \$ 2.00;
Sykis už colį 50c. per mėnesį 1.00;		Six months \$ 1.00.
per metus 10.00		Advertisement rates on application.

Siunčiant raštus, pinigų ir visokiuose redakcijoje reikaluose susirašant, adresuokite:

„KOVA”, 1418 So. 2-nd Str., Philadelphia, Pa.

„Žarija”

vienintelis nedėlinis lietuvių darbininkų, bežemių ir mažžemių laikraštis!

Tai yra tikriausias rankpelių reikalų apgynėjas ir didžiausias dabartinis mūsų valdžios ir ponų priešas.

Galima gauti „Kovos” redakcijoje pavieniais NN, arba užsirašyti visiems metams. Agentai, kurie jįms „Žariją” per „K” redakciją, gaus 35 proc.

Kaina užsienioose: metams 4 rub.; pusmečiui 2 rub.; trims mėnesiams 1 rub.

Adresas: **VILNIUS,**

Tilto (Mostovaju) gatvė, N 17, b. 2,
„ŽARLIJOS” REDAKCIJA.

Dr. A.L.Graičunas

3202 So. Halsted st. Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas be skirtumo:
Vyriskas, Moteriskas ir Vaiku. Priemimo valandos kasdien ir nedėliomis: **Nuo 8 ryto iki 9 vakaro.**
Telefonas **Yards 7399.**

DIDŽIAUSE LIETUVIŠKA CIGARŲ DIRBTUVĖ PITTSBURGE

broliu Fredberg,

317 Water Str.

Užlaiko visokį tabaką, pipkes, dirba cigarus ir cigaretus: Kriautvininkus ir šiaip lietuvius užprašome atsilankyti, mes kožnam širdingai patarname [39]

P. Y. OBIECUNAS.

19 & CARSON ST.

S.S. PITTSBURG, PA.

PIRMA LIETUVIŠKA BANKA

su kapitulu \$ 75.000.000

Suorganizuota ir čarteriuota kaip

All Nations Deposit Bank.

(Visų Tautų Banka)

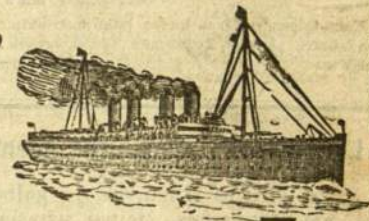
Mūsų banka yra viena iš tvirčiausių Šv. Valatijosė, čarteriuota, esanti po kontrole Valatijos rando ir per tai pilnai užtikrinanti. Priima pinigus užsėdėjimui ir moka kevirtą procentą. Parduoda laivakortes ant geriausių linijų ir siunčia pinigus į visus dalis svieto. Padaro daviernastis atlikimui visokių reikalų su valdžia Rusijos. Išmaino visokius pinigus ant merikoniskų arba kitokių. Daro apsergėjimus nuo ugnies ant visų daiktų ir t.t. Pinigus dėl suėdėjimo galit prisikgt pacio Money Order'iu arba Expresso Co., o tuojuos bus išsiųstos bankavos knygutės.



M. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.



Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.
Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas dalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikietų.

Parduodame geležinkelių tikietus į visus miestus Jungtinių Valietijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

GRAMATIKA angliskos kalbos.

Su ištarimu kiekvieno angliskio žodžio lietuviškai, k.t. **beast** [byst] žvėris; **elght** [elt] aštuoni; **eye** [ai] akis ir t.t. 174 pusl. Su prisistatimu..... \$ 1.25

Vaiku Draugas arba kaip išmokyti rašyti be mokiniojo. 222 abrožėliai parodo žodžius druko ir gražaus rašto. Rašto žodžių yra 285. Puslapių 64. Su prisistatimu..... 15c

Naujas Budas išsimokinimo gražiai lietuviškai rašyti. be pagalbos mokytojaus. 24 ps. 10c. Pinigus siųst per „Money Order” po adresu:

P.Mikolainis, Box 62 New York.

Be sveikatos nera laimes!

The COLLINS New York Medical Institutas

per daugel metų gyvuojanti, kuriame daktarų patyrimai turi didelį pasisekimą ir pažinimą visokių ligų, kokio jos skyriaus ar vardo nebūtu, o ypatingai su geriausia pasekme ir pasišventimu išgydo užsėdintas ligas bei visokias silpnības vyrų ir moterų.

Tas Institutas kasdien apturi didelę daugybę nūo išgydytų padėkavonių iš visų kraštų Amerikos.

Rodijama visiems, kurie varginami yra ligomis bei nesveikūmais, o nieks neįstengė išgydyt, kad kreiptųsi į šią INSTITUTĄ, tai apturės teisingus, grynus gerus vaistus ir pagalbės sveikatai. Su vaistais drauge reikalingus pamokinimus per laišką (lietuviškai), kaip reikia apseliti, taipat išaiškinimus apie ligą.

Iš daugelio padėkavonių, kurie yra pilnai išgydyti, čia, delei mažumo vietos, tarpiname nors vieną:

Garbingas Collins New York Medical Institutas!

Prasau priimt širdingą padėkavonę (kurią gali ir pagarsint) už pagalbą sveikatai. Kad metus sirgan ir daug visokių daktarų perleidau, bet negelbėjo ir tik labiau puoliau ant sveikatos. Po visokio gydymo, atsisaukiau pas Jumis aprasant ligą: skaudėjimą krūtine ir pečių, rankų, kojų ir kitas dalis kūno, nusilpnėjimą visam, kaip kosėjimą ir skrepliavimą, galvos skaudėjimą, svaigimą, vidurių nedirbimą,— tai per Jus išmintingą gydymą ir gerus vaistus, kuriuos man prisistatė ir suvartoju, pasilikau visai sveikas, už tai nužemintai dėkavoju. Galia, kad iš kart prie Jus nesisauskiau. Su godone M.Fortumas, 110 Park str., Butte, Mont.

Tūkstančius tokių padėkavonių galima perstatyti.

JAUSDAMI NESVEIKUMA neatidėliojant atsisaukit, kaip asabiškai, tarp rašant (lietuviškai) ligos praeitį ir dabartinį stovį. Ką skauda, arba kokia liga kaip senel sergata, ar gydeisi pirmiau kur, kiek turit metų amžiaus, vyras ar moteris, vedęs ar ne, ir vieką tą, ką jauti sau kenkiančio sveikata. Adrisnokit:

The Collins N.Y. Medical Institute

Dr. R.MIELKE, Medical Direktor.

140 W. 34 st. (arti Broadway) New York, N.Y.

Atsilankanti į Ofisą priimami nuo 10 išryto iki 1 ir nuo 2 iki 5 val. po piet.
Šventadieniais išryto 10 iki 1 val. po piet.